

Brüsszel, 2018.3.14.
COM(2018) 135 final

2018/0063 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2018) 75 final} - {SWD(2018) 76 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez a javaslat az európai gazdasági és monetáris unió (GMU) megerősítésére irányuló munka fontos része. Az integráltabb pénzügyi rendszer fokozni fogja a GMU kedvezőtlen sokkhatásokkal szembeni ellenálló képességét azáltal, hogy megkönnyíti a határokon átnyúló magánszektorbeli kockázatmegosztást, ugyanakkor csökkenti az állami kockázatmegosztás szükségességét. E célok elérése érdekében az Uniónak teljeskörűen ki kell építenie a bankuniót és a helyére kell tennie a tőkepiaci unió valamennyi építőelemét. A Bizottság által 2017. december 6-án a gazdasági és monetáris unió megerősítésére vonatkozóan előterjesztett ütemterv¹ részeként a Bizottság 2017. október 11-i közleménye² felvázolja a bankunió kiteljesítéséhez a kockázatsökkentés és a kockázatmegosztás előmozdításán keresztül vezető utat.

A nemteljesítő hitelek magas állományának³ és esetleges jövőbeni felhalmozódásának kezelése elengedhetetlen a bankunió kiteljesítéséhez. Ez tovább csökkenti majd a kockázatokat, és lehetővé teszi a bankok számára, hogy a vállalkozásoknak és a magánszemélyeknek nyújtott hitelekre összpontosítsanak. A nemteljesítő hitelek olyan hitelek, amelyek esetében a hitelfelvevő nem képes teljesíteni az ütemezett kamat- vagy tőketörlesztéseket. A teljesítés több mint 90 napos késedelme esetén vagy ha valószínűtlennek ítélik meg a hitelfelvevő általi törlesztést, a hitelt nemteljesítő hitelként sorolják be. A pénzügyi válság és az azt követő recesszió miatt a hitelfelvevők szélesebb köre nem tudta visszafizetni hiteleit, mivel sok vállalkozás és magánszemély szembesült fizetési nehézségekkel vagy akár csődhelyzetbe is került. Ez a probléma különösen azon tagállamokban jelentkezett, amelyek elhúzódó recessziós időszakokkal szembesültek. Ennek és egyéb tényezőknek betudhatóan számos bank könyveiben felhalmozódott a nemteljesítő hitelek állománya.

A nemteljesítő hitelek magas állománya két fő csatornán keresztül terheli meg a bankok teljesítményét. Egyrészt a nemteljesítő hitelek kevesebb bevételt generálnak a bank számára, mint a teljesítő hitelek, így csökkentik a bank nyereségességét, és a bank tőkéjét csökkentő veszteségeket okozhatnak. A legsúlyosabb esetekben ezek a hatások megkérdőjelezhetik a bank életképességét, ami kihatással lehet a pénzügyi stabilitásra. Másrészt a nemteljesítő hitelek jelentős részben lekötik a bankok emberi és pénzügyi erőforrásait. Ez csökkenti a bank hitelezési kapacitását, ideértve a kis- és középvállalkozások (kkv-k) által elérhető hiteleket is.

A kkv-kat különösen súlyosan érinti a csökkentett hitelkínálat, mivel a nagyobb vállalatokhoz képest sokkal nagyobb mértékben függnek a banki hitelezéstől, ez pedig kihat a gazdasági növekedésre és a munkahelyteremtésre. A banki hitelezés gyakran túlságosan drága, és a kkv-

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak – Az európai gazdasági és monetáris unió kiteljesítése felé vezető további lépések ütemterve, COM(2017)821 final, 2017.12.6.

² Közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bankunió kiteljesítéséről, COM(2017)592 final, 2017.10.11.

³ Nemteljesítő hitelnek minősülnek azok a hitelek, amelyek esetében a hitelfelvevő nem képes teljesíteni az ütemezett kamat- vagy tőketörlesztéseket. A teljesítés több mint 90 napos késedelme esetén vagy ha valószínűtlennek ítélik meg a hitelfelvevő általi törlesztést, a hitelt nemteljesítő hitelként sorolják be. Az (EU) 2015/227 bizottsági végrehajtási rendelet.

nak nyújtott banki hitelek volumenét súlyosan érintette a 2008-as pénzügyi válság, ami akadályozza a kkv-k fejlődését és növekedését.

A nemteljesítő hitelek másodlagos piaci szintén a jól működő tőkepiaci unió építőelemének tekinthetők⁴. A Bizottság tőkepiaci unió létrehozására irányuló prioritásának egyik fő célja, hogy új finanszírozási forrásokat biztosítson az uniós vállalkozások, a kkv-k és különösen a gyorsan növekvő innovatív vállalkozások számára. A tőkepiaci unió megteremtésére irányuló projekt az uniós vállalkozások nem banki finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítésére és a finanszírozási lehetőségek skálájának szélesítésére összpontosít, ugyanakkor elismeri a bankoknak az uniós gazdaság finanszírozásában betöltött fontos szerepét. Ezért a tőkepiaci unióval kapcsolatban végzett munka egyik területe a bankok vállalkozásokra irányuló hitelezési kapacitásának javítása, többek között azáltal, hogy megerősítik a bankok azon képességét, hogy a hitelek biztosítékául nyújtott fedezetekből realizálni tudják a kihelyezett összegek megtérülését.

A nemteljesítő hitelek magas arányát átfogó megközelítésben kell kezelni. Bár a nemteljesítő hitelek magas szintjének kezelése elsődlegesen továbbra is bankok és a tagállamok feladata marad⁵, az uniós bankrendszer és különösen az euróövezet bankrendszerének összekapcsoltsága miatt a nemteljesítő hitelek mostani magas állományainak csökkentése, továbbá a nemteljesítő hitelek jövőbeni túlzott mértékű felhalmozódásának megelőzése egyértelmű uniós dimenzióval is rendelkezik. Különösen a gazdasági növekedés és a pénzügyi stabilitás tekintetében az EU gazdasága egészére jelentős potenciális tovagyrűző hatást gyakorolnak azok a tagállamok, amelyekben magas a nemteljesítő hitelek állománya.

Ezt az uniós dimenziót figyelembe véve, valamint a Bizottság által már kezdeményezett intézkedések folytatásának és kiterjesztésének szükségességéről kialakult egyöntetű vélemény alapján a Tanács 2017 júliusában elfogadta „Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési terv” című dokumentumot. A cselekvési terv átfogó megközelítést vázol fel, amelynek középpontjában a következő négy területet érintő, egymást kiegészítő szakpolitikai intézkedések állnak: i. bankfelügyelet és szabályozás; ii. a szerkezetátalakítási, fizetéképtelenségi és követelésbehajtási rendszerek reformja; iii. az értékcsökkenést elszenvedett eszközök másodlagos piacának fejlesztése; és iv. a bankrendszer átalakításának támogatása. E területeken nemzeti, illetve indokolt esetben uniós szinten szükséges intézkedéseket hozni. Az intézkedések egy része első sorban a bankok által a hitelnyújtáskor végzett kockázatértékelésre lesz hatással, egy másik része a nemteljesítő hitelek gyors elismerését és jobb kezelését fogja elősegíteni, míg lesznek olyan intézkedések, amelyek az érintett nemteljesítő hitelek piaci értékét fogják javítani. Ezek az intézkedések kölcsönösen erősítik egymást, és önmagukban történő végrehajtásuk nem lenne kellőképpen hatékony.

Ez a javaslat, továbbá a Bizottság által a nemteljesítő hitelekre vonatkozó átfogó csomag részeként előterjesztett egyéb intézkedések, valamint az egységes felügyeleti mechanizmus és az Európai Bankhatóság (EBH) által hozott intézkedések ezen erőfeszítés kulcsfontosságú elemei. Az egymást kiegészítő intézkedések kombinálásával a Bizottság segít megteremteni a megfelelő környezetet a bankok számára ahhoz, hogy a mérlegükben szereplő nemteljesítő hiteleket kezelni tudják, valamint hogy csökkenteni tudják a nemteljesítő hitelek jövőbeni felhalmozódásának kockázatát.

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A tőkepiaci unió megvalósítása 2019-ig – itt az idő a végrehajtás felgyorsítására, COM(2018)114.

⁵ Az európai szemeszter keretében az érintett tagállamok vonatkozásában a Bizottság következetesen foglalkozott ezzel a kérdéssel.

A bankoknak elegendő forrást kell majd elkülöníteniük arra az esetre, ha az új hitelek nemteljesítővé válnak, ami megfelelő ösztönzőket teremt a nemteljesítő hitelek korai szakaszban történő kezeléséhez és a nemteljesítő hitelek túlzott mértékű felhalmozódásának megelőzéséhez.

Hitelek nemteljesítővé válása esetén a fedezett hitelekre vonatkozó hatékonyabb végrehajtási mechanizmusok lehetővé teszik majd a bankok számára a nemteljesítő hitelek kezelését, az adósokat védő megfelelő biztosítékok mellett. Mindazonáltal, ha a nemteljesítő hitelek állománya túl nagyra nő – amint ez jelenleg is megfigyelhető néhány bank és tagállam esetében –, a bankoknak lehetőségük lesz arra, hogy ezeket a hiteleket hatékony, versengő, átlátható másodlagos piacokon más szereplők számára értékesítsék. A felügyeleti hatóságok a tőkekövetelmény-rendelet (CRR)⁶ szerinti ún. második pilléres meglévő bankspecifikus hatásköreik alapján iránymutatást fognak nyújtani számukra ehhez. Ahol a nemteljesítő hitelek jelentős és széles kört érintő problémává váltak, a tagállamok nemzeti eszközzel társaságokat hozhatnak létre vagy egyéb intézkedéseket hozhatnak az állami támogatásokra és a bankszanálásra vonatkozó hatályos szabályok keretein belül.

Ez a javaslat két módon fogja megakadályozni a nemteljesítő hiteleknek a bankok mérlegében való túlzott jövőbeni felhalmozódását.

A javaslat egyrészt azáltal segíti bankokat a nemteljesítő hitelek kezelésében, hogy **önálló, uniós szinten közös, bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás lehetőségének megteremtésén keresztül növeli a követelésbehajtási eljárások hatékonyságát**. Az esetek többségében a bankok maguk kezelik a nemteljesítő hiteleiket work-out tevékenység útján történő követelésbehajtás révén. A nemteljesítővé váló hitelek nagy része biztosítékkal fedezett hitel. Jóllehet a bankok a nemzeti fizetéseképtelenségi és követelésbehajtási keretek között érvényesíthetik a biztosítékokat, ez a folyamat gyakran lassú és kiszámíthatatlan. Mindeközben a nemteljesítő hitelek a bankok mérlegében maradnak, ami által a bank hosszabb ideig tartó bizonytalanságnak van kitéve, forrásai pedig le vannak kötve. Ez akadályozza a bankot abban, hogy a jó ügyfeleknek nyújtott új hitelekre összpontosítson. A javaslat ezért hatékonyabb módszereket tesz elérhetővé a bankok és más, fedezett hitelek kibocsátására engedéllyel rendelkező szervezetek részére ahhoz, hogy az üzleti hitelfelvevők részére nyújtott hitelek visszafizetését bíróságon kívüli eljárásban realizálhassák. Ez a hatékonyabb, bíróságon kívüli eljárás akkor lenne elérhető, ha arról a hitelező és a hitelfelvevő a hitelmegállapodásban előzetesen megállapodik. Az eljárást nem lehet majd alkalmazni a fogyasztási hitelekre, és úgy került kialakításra, hogy ne befolyásolja a megelőző szerkezetátalakítási vagy fizetéseképtelenségi eljárásokat, és ne változtassa meg a fizetéseképtelenségi eljárásban érintett hitelezők rangsorát. A szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi eljárások elsőbbséget élveznek az e javaslatban meghatározott bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítéssel szemben.

Másrészt a javaslat **ösztönözni fogja a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak fejlődését**. Bizonyos körülmények között előfordulhat, hogy a bankok nem képesek eredményesen vagy hatékonyan kezelni a nemteljesítő hiteleket. Ezekben az esetekben a bankok az egyébként lehetséges mértéknél kisebb részt tudnak behajtani a követeléseikből. Ilyen helyzet állhat elő például akkor, amikor a bankok a nemteljesítő hitelek jelentős mértékű felhalmozódásával szembesülnek úgy, hogy nem áll rendelkezésükre elegendő személyzet vagy szakértelem ahhoz, hogy a nemteljesítő hiteleiket megfelelően gondozzák. A bankok

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

számára nehézséget okozhat a nemteljesítő hitelek portfóliójának kezelése akkor is, ha az érintett hitelek jellege kívül esik azokon a szakterületeken, amelyeken a bank alapvető követelésbehajtási tevékenysége folyik. Ezekben az esetekben a legjobb megoldás az lehet, hogy ezen hitelek gondozásával egy erre szakosodott hitelgondozót bíznak meg, vagy értékesítik a hitelszerződést egy hitelfelvásárlónak, aki rendelkezik a hitel kezeléséhez szükséges kockázatvállalási hajlandósággal és szakértelemmel. Ezen okokból kifolyólag a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak továbbfejlesztése érdekében a javaslat megszünteti a harmadik felek általi hitelgondozás és a hitelátruházás indokolatlan akadályait. A nemteljesítő hitelekre vonatkozó tagállami jogi keretek eltérései akadályozzák a nemteljesítő hitelek hatékony másodlagos piacának kialakulását. A javaslat olyan közös szabályokat hoz létre, amelyeket az Unióban való működés érdekében a harmadik félként eljáró hitelgondozóknak be kell tartaniuk. A javaslat közös standardokat határoz meg annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosított legyen a hitelgondozók megfelelő magatartása és felügyelete, ugyanakkor fokozottabb versenyt tesz lehetővé a hitelgondozók között a piacra jutás tagállamok közötti harmonizálása révén. Ez csökkenti a potenciális hitelfelvásárlók belépésének költségét azáltal, hogy növeli a hozzáférhetőséget és csökkenti a hitelgondozás költségeit. A piacon lévő vásárlók számának növekedése – minden más tényező változatlansága mellett – elősegíti a fokozottabb versenyt a piacon, lévén a több vevő magasabb keresletet és magasabb üzleti árakat eredményez.

Ez a javaslat kiegészíti a ma bemutatott „Második jelentés az európai nemteljesítő hitelek csökkentése terén elért eredményekről” c. bizottsági közleményben⁷ ismertetett számos egyéb intézkedést. Annak elkerülése érdekében, hogy az intézmények nem képeznek elegendő céltartalékot a jövőben felhalmozódó nemteljesítő hitelekre, a Bizottság egy külön javaslatot terjeszt elő a nemteljesítő kitétségekre képzett elégtelen céltartalékokat érintő levonásokra vonatkozóan, amely módosítja a tőkekövetelményekről szóló rendeletet (CRR)⁸. A módosítás ún. kötelező prudenciális védőhálókat vezet be, amelyek a bankok által újonnan nyújtott és később nemteljesítővé váló hitelekkel kapcsolatban felmerült és várt veszteségek fedezésére a bankok által képzendő céltartalékok és a szavatolótőkéből levonandó tételek minimális mértékét határozzák meg. A nemteljesítő hitelekre vonatkozó csomag további részeként a tagállamok egy nem kötelező iránymutatást is kapnak arról, hogy – adott esetben – hogyan hozhatnak létre nemzeti eszközkezelő társaságokat a bankokra és az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett. Az eszközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv a tagállamok múltbeli tapasztalataiból származó bevált módszerekre építve gyakorlati ajánlásokat fogalmaz meg az eszközkezelő társaságok nemzeti szinten történő kialakítására és létrehozására vonatkozóan⁹.

Ezek a kezdeményezések kölcsönösen erősítik egymást. A kötelező prudenciális védőhálók biztosítják, hogy a jövőbeni nemteljesítő hiteleken keletkező hitelezési veszteségekre elegendő fedezetet képezzenek, ezzel könnyítve a hitelek szanálását vagy értékesítését. Az eszközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv azon tagállamoknak nyújt segítséget, amelyek bankjaik szerkezetátalakítását a nemteljesítő hitelekkel foglalkozó eszközkezelő társaságok létrehozásán keresztül kívánják megvalósítani. Ezeket a hatásokat kiegészíti a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak továbbfejlesztésére irányuló törekvés, hiszen ezen piacok révén erősödne a nemteljesítő hitelek iránti kereslet által generált verseny, és növekedne ezen

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak – Második jelentés az európai nemteljesítő hitelek csökkentése terén elért eredményekről, COM(2018)133.

⁸ Az 575/2013/EU rendelet, ugyanott.

⁹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: AMC Blueprint (Az eszközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv), SWD(2018)72.

hitelek piaci értéke. Ezen túlmenően a biztosítéki érték megtérülésének gyors mechanizmusaként szolgáló gyorsított biztosítékértékesítés csökkenti a nemteljesítő hitelek szanálásának költségét. A javaslat ugyanakkor nem érinti az uniós és nemzeti jogszabályok alapján a hitelfelvevők számára elérhető különböző biztosítékokat. A javaslat számos kiegészítő biztosítékot vezet be a fogyasztói hitelek és a teljesítő hitelek értékesítéséből eredő potenciális kockázatok korlátozása érdekében.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat egységesíti a hitelgondozókra és hitelfelvásárlókra vonatkozó szabályozási keretet (a fogalom meghatározások, az engedélyezés, a felügyelet és a magatartási szabályok tekintetében). A nemzeti szabályozás és a tagállami végrehajtás tekintetében jelenleg mutatkozó különbségek eredményeként üzleti modellek széles skálája jött létre, a tagállamok között pedig egyenlőtlenségek vannak az érintett tevékenység volumeneit illetően, és így egyes olyan tagállamokban, ahol egyébként magas a nemteljesítő hitelek aránya, a nemteljesítő hitelek értékesítése nagyon korlátozott mértékű. Ennek következtében a nemteljesítő hiteleket tartalmazó hitelportfólióikat elidegeníteni szándékozó hitelintézetek befektetői bázisa a nemzeti határok mentén tagolt, másrészt a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező hitelek gondozása kapcsán a hitelgondozók komoly nehézségekbe ütköznek (különösen a határokon átnyúló behajtás tekintetében), továbbá a hitelgondozóknak csak korlátozott mértékben van lehetőségük méretgazdaságosság elérésére a határokon átnyúló tevékenységük révén.

A javaslat összhangban áll az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 169. cikkével, a másodlagos joghoz tartozó jogszabályokkal és a pénzügyi szolgáltatások területén a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítását célzó uniós szabályokkal. E célból a javaslat megállapítja, hogy a védelem azonos szintjének biztosítása érdekében a fogyasztóvédelmi szabályok továbbra is alkalmazandók, függetlenül attól, ki a hitel tulajdonosa vagy ki gondozza azt, illetve tekintet nélkül a hitelfelvásárló vagy hitelgondozó tagállamában hatályos jogi szabályozásra. A javaslat egyértelművé teszi, hogy a fogyasztóvédelemre vonatkozó szabályok, és különösen a fogyasztóknak a jelzáloghitel-irányelv¹⁰, a fogyasztói hitel-irányelv¹¹ és a tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelv¹² hitelintézetek által nyújtott hitelekkel kapcsolatos rendelkezései által biztosított jogok továbbra is alkalmazandók, függetlenül attól, hogy a későbbiekben ki vásárolja meg vagy ki gondozza a hitelt. Ezenkívül a fogyasztói hitel-irányelv 17. cikkéhez hasonlóan a hitelezői jogoknak harmadik személyre történő engedményezésével összefüggésben a jelzáloghitel-irányelv módosításra kerül úgy, hogy a fogyasztó a fogyasztó minden olyan kifogást jogosult legyen érvényesíteni az engedménnyel szemben, amely az eredeti hitelezővel szemben rendelkezésére állt.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.)

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133, 2008.5.22., 66. o.).

¹² A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

A javaslat összhangban van továbbá a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelvvel¹³, amely bevezette az értékpapírok, készpénz és hitelkövetelések formájában nyújtott biztosítékok nyújtásának és érvényesítésének európai rendszerét. Az e javaslatban meghatározott, bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás nem sértené a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv által szabályozott biztosítékokat, mivel a javaslat olyan biztosítékok érvényesítését szabályozná, amelyek nem tartoznak a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv hatálya alá. Konkrétan ez a javaslat hatékony, bíróságon kívüli eljárásokat tenne elérhetővé az ingó- és ingatlaneszközök formáját öltő olyan biztosítékok érvényesítésére, amelyeket vállalkozások és vállalkozók nyújtanak hitelek biztosítékaként, de a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv által szabályozott kérdéseket ez a javaslat nem érinti.

A kezdeményezés biztosítaná a tagállamok törvényi és rendeleti rendelkezései alapján kezdeményezett, a fizetéseképtelenséget megelőző és fizetéseképtelenségi eljárásokkal való teljes összhangot is. Az összhangot az az elv biztosítaná, hogy az e javaslat szerinti bíróságon kívüli biztosítékérvényesítésre akkor lenne lehetőség, ha az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban nem került sor az egyedi végrehajtási keresetek felfüggesztésére.

A javaslat emellett teljes összhangot és kiegészítő jelleget biztosítana a Bizottságnak a megelőző szerkezetátalakítás kereteire vonatkozó javaslatával¹⁴ (szerkezetátalakítási javaslat), amely a szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi eljárások hatékonyságának fokozására, valamint a megelőző szerkezetátalakítási eljárások elérhetőségének biztosítására irányuló intézkedésekre tették javaslatot annak érdekében, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő életképes vállalatok elkerülhessék a fizetéseképtelenséget. Míg a szerkezetátalakítási javaslat¹⁵ célja, hogy a vállalkozások és a vállalkozók számára a megelőző szerkezetátalakításra és a második esélyre vonatkozó harmonizált jogi keretet hozzon létre, e javaslat célja a bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások hatékonyságának javítása. A szerkezetátalakítási javaslattal való teljes összhang és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében az e javaslat szerinti bíróságon kívüli biztosítékérvényesítésre akkor lenne lehetőség, ha az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban nem került sor az egyedi végrehajtási keresetek felfüggesztésére. A szerkezetátalakítási javaslat szerint a hitelezők – ideértve a szerkezetátalakítási eljárásban részt vevő vállalkozások vagy vállalkozók biztosítékkal rendelkező hitelezőit is – vonatkozásában az egyedi végrehajtási kereseteket felfüggesztik annak érdekében, hogy az adós szerkezetátalakítási tervről tudjon tárgyalni a hitelezőkkel, és elkerülhesse a fizetéseképtelenséget.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Több mint öt évvel azután, hogy az európai állam- és kormányfők megállapodtak a bankunió létrehozásáról, az EU-szintű intézményekre vonatkozó egységes szabálykönyv alapján

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1521473114829&uri=CELEX:32002L0047>)

¹⁴ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról, COM(2016)723 final, 2016.11.22.

¹⁵ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról, COM(2016)723 final, 2016.11.22.

működik a bankunió két pillére: az egységes felügyelet és a szanálás. Bár jelentős előrelépés történt, a bankunió teljes kiépítéséhez további lépésekre van szükség, ideértve az egységes betétbiztosítási rendszer létrehozását is, amelyet a Bizottság 2017. október 17-i közleménye és a december 6-án a gazdasági és monetáris unió mélyítéséről szóló csomag részeként előterjesztett ütemterv is tartalmaz.

A Bizottság által 2016. novemberében javasolt átfogó reformcsomag („bankreform-csomag”) mellett a hitelek másodlagos piacának kialakítása és a biztosítékkal rendelkező hitelezők védelmének fokozása is részét képezi a bankszektor ellenálló képességének további megerősítéséhez szükséges és az európai betétbiztosítási rendszer (EDIS) fokozatos bevezetésével párhuzamos kockázatsökkentő intézkedéseknek. Ezen intézkedések ugyanakkor arra is irányulnak, hogy folyamatosan rendelkezésre álljon egy valamennyi EU-szintű intézményre vonatkozó egységes szabálykönyv, függetlenül attól, hogy az adott intézmény a bankunió tagja-e vagy sem. E kezdeményezés fent ismertetett átfogó célkitűzései teljes mértékben következetesek és összhangban állnak a pénzügyi stabilitás előmozdítását célzó alapvető uniós célkitűzésekkel, ezzel csökkentve az adófizetői tehervállalás valószínűségét és mértékét valamely intézmény szanálása esetén, továbbá hozzájárul a gazdaság harmonikus és fenntartható finanszírozásához, ami elősegíti a magas szintű versenyképességet és fogyasztóvédelmet.

Ezt a kezdeményezést a tőkepiaci unió létrehozásáról szóló cselekvési terv féldős felülvizsgálatáról szóló közleményben¹⁶ jelentették be. A közlemény hangsúlyozta, hogy a tőkepiacok a nemteljesítő hitelek jelentette kihívások leküzdésében is segíthetnek az európai bankoknak. A közlemény kiemelte továbbá, hogy a nemteljesítő hitelek másodlagos piaci működésének javítását célzó intézkedések bármely tartós megoldás kulcsfontosságú részét képezik, és hogy a nemteljesítő hitelek kezelése szempontjából előnyös lenne olyan hatékonyabb és kiszámíthatóbb biztosítékérvényesítési kereteket kialakítani, amelyek lehetővé teszik, hogy a biztosítékkal rendelkező hitelezők gyorsan hozzáférjenek a biztosítéki értékhez.

E javaslat egyik célkitűzése, hogy fokozza a biztosítékkal rendelkező hitelezők azon képességét, hogy a biztosítékból származó összegeket gyorsabb módon nyerjék vissza bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárásokon keresztül. Azáltal, hogy lehetővé teszik a biztosítékkal rendelkező hitelezők számára – ideértve a bankokat is –, hogy a biztosítékból gyorsabb visszafizetést realizáljanak, a javaslat hozzájárul a gazdaság, különösen a kkv-k banki hitelezésének fokozásához, mindezt alacsonyabb áron – összhangban a tőkepiaci unió azon célkitűzésével, hogy megkönnyítse a vállalkozások számára a finanszírozáshoz való hozzáférést.

A hitelgondozókra és hitelfelvásárlókra vonatkozó rendelkezések nagyobb kiszámíthatóságot és átláthatóságot biztosítanak a nemteljesítő hitelek másodlagos piacain, ami viszont cserébe lehetővé teszi a potenciális vevők számára, hogy pontosabban árazzák be ezeket az eszközöket. Ennek révén a bankok a befektetők szélesebb körének értékesíthetnék nemteljesítő hiteleiket, az eszközök mögöttes értékét jobban tükröző áron. Ez segítené a mérlegek megtisztítását, vagyis javítaná a hitelintézetek képességét a gazdaság új hitelekkel való ellátására.

¹⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: a tőkepiaci unióról szóló cselekvési terv féldős felülvizsgálata, COM(2017)292 final, 2017.6.8.

Az európai bankszektor fennmaradó kockázatainak kezelése nagy jelentőséggel bír működésének és stabilitásának, és ezáltal a szélesebb értelemben vett gazdaságnak a szempontjából. A nemteljesítő hitelek magas állományával szembesülő tagállamokból eredő jelentős potenciális tovaggyűrűző hatások mind a gazdasági növekedés, mind a pénzügyi stabilitás tekintetében befolyásolhatják más tagállamok vagy az Unió egészének gazdaságát. A nemteljesítő hiteleknek az engedélyezési rendszerek markáns különbségei miatt a nemzeti határok mentén szegmentált piaci nem lennének összhangban a tőkepiaci unió céljával.

Ez a kezdeményezés nem érinti a fogyasztók számára rendelkezésre álló biztosítékokat, ideértve azt az esetet is, amikor az eredeti hitelező helyébe egy nem-hitelintézet lép. Az uniós jogszabályok már számos fogyasztóvédelmi intézkedést tartalmaznak. A javaslatban foglaltak szerint mind a hitelfelvásárlóknak, mind a hiteligazgatóknak meg kell majd felelniük az eredeti hitelszerződésre alkalmazandó uniós fogyasztóvédelmi jogszabályoknak. Ugyanilyen módon továbbra is alkalmazni kell a fogyasztó tagállamban hatályban lévő valamennyi fogyasztóvédelmi szabályt, függetlenül attól, hogy az közvetlenül az eredeti hitelszerződésből, vagy a fogyasztók részére nyújtott hitelekre alkalmazandó egyéb szabályokból, vagy a fogyasztó tagállamában hatályos általános fogyasztóvédelmi szabályokból ered.

A fent említett biztosítékok magukban foglalják a fogyasztók szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban hozott kötelező vagy önkéntes fogyasztóvédelmi intézkedéseket, és különösen a túlzottan eladósodott háztartások számára a követelésbehajtás céljával az adósságrendezéssel kapcsolatban tanácsadást nyújtó állami vagy magánszervezetek által alkalmazott hivatalos vagy nem hivatalos eljárásokat. Továbbá, ami a hiteligazgatói tevékenység határokon átnyúló folytatását illeti, ez az eszköz nem érinti az alkalmazandó jogot és az alkalmazandó joghatóságot meghatározó, valamint a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó uniós szinten harmonizált szabályokat.

A hitelfelvevői jogok, a személyes adat-védelmi jogok és a szerződések engedélyezésére irányadó nemzeti polgári jogi rendelkezések nem tartoznak e javaslat hatálya alá. A személyes adatok ezen irányelvvel összefüggésben történő kezelésének teljes mértékben meg kell felelnie a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályoknak.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy olyan intézkedéseket fogadjanak el a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozóan, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése. Az EUMSZ 114. cikke lehetővé teszi az EU számára, hogy olyan intézkedéseket hozzon, amelyek nem csupán a belső piac megteremtését és működését gátló jelenlegi akadályok felszámolására irányulnak, hanem azon akadályok kezelésére is, amelyek visszatartják a gazdasági szereplőket a szóban forgó piac előnyeinek teljes mértékű kihasználásától, különösen a más tagállamokban való befektetéstől. Továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 53. cikke felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy irányelveket fogadjanak el a gazdasági tevékenységekre vonatkozó nemzeti rendelkezések összhangolása érdekében.

A célzott és koherens szabályozási és felügyeleti rendszer hiányában az eltérő nemzeti szabályozásból fakadó akadályok miatt jelenleg a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók nem tudják kihasználni a belső piac előnyeit.

A hitelintézetek által nyújtott hitelek nem banki felvásárlóit egyes tagállamokban nem szabályozzák, míg más tagállamokban különböző követelményekkel szembesülhetnek, amelyek esetenként a teljes körű banki tevékenységhez szükséges engedélyeknek felelnek meg. A gyakorlatban ez olyan helyzethez vezetett, hogy miközben a hitelfelvásárlók jogszerűen működhetnek az egyik tagállamban, a hitelfelvásárlási tevékenység kapcsán más tagállamokban jelentős akadályokkal szembesülhetnek. Ez az egyik oka annak, hogy csak néhány tagállamban működnek hitelfelvásárlók, ami összességében korlátozott versenyt eredményezett a belső piacon, mivel az érdeklődő vevők száma változatlanul elég alacsony, ez pedig csökkenti a nemteljesítő hitelek hatékony versenypiacának kiterjedtségét és potenciális méretét. A nemteljesítő hitelek piacain például jellemzően viszonylag kicsi a kereskedési volumen, és a piaci aktivitás erősen négy országra (Olaszország, Írország, Spanyolország és az Egyesült Királyság) koncentrálódik, amelyek közül csak egy kisebb tagállam. Ezeket a piacokat jellemzően nagy vevők uralják, amit bizonyos mértékig a piacra lépést akadályozó és a versenyt torzító jelentős korlátok magyaráznak.

A hitelgondozók is korlátokba ütköznek tevékenységük határokon átnyúló kiterjesztése és bővítése kapcsán. Egyrészt tevékenységüket csak néhány tagállam szabályozza, és azok amelyek szabályozzák, nagyon eltérően határozzák meg az érintett tevékenységeket. A gyakorlatban ez akadályozza a belső piacon való másodlagos letelepedésre vagy határokon átnyúló szolgáltatásnyújtásra épülő terjeszkedési stratégiák kidolgozását. Másrészt a tagállamok jelentős része engedélyezési kötelezettséget ír elő a hitelgondozók által folytatott tevékenységek egy részére vonatkozóan. A szóban forgó engedélyezési eljárások különböző követelményeket írnak elő, és nem biztosítanak lehetőséget a határokon átnyúló növekedésre. Végezetül, egyes esetekben a helyi letelepedést jogszabály írja elő, ami önmagában lehetetlenné teszi a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás alapvető szabadságának gyakorlását.

Továbbá a hitelgondozókat a határokon átnyúló működéstől visszatartó akadályok közvetett módon érintik a potenciális hitelfelvásárlókat is, akik esetleg nem tudnak belépni a nemzeti piacra és nem tudnak hiteleket vásárolni a hitelintézetektől, ha a hitelgondozási tevékenységet ezt követően nem tudják más szervezetekhez kiszervezni, mint ahhoz a bankhoz, amelytől a hitelmegállapodást megvették, vagy nem tudják más tagállamok hitelgondozóinak szolgáltatásait igénybe venni.

A tagállami szabályozási keretek jelentős eltérései hozzájárulnak a piac széttagoltságához, ami korlátozza a tőke és a szolgáltatások Unión belüli szabad áramlását, elégtelen versenyhez vezet, és lassítja a bankhitelek működőképes másodlagos piacának fejlődését. A befektetők és a hitelgondozók korlátozott részvétele mindkét piacon (azaz a hitelfelvásárlás és a hitelgondozás piacán is) gyenge versenykényszert eredményez. Ennek eredményeként a hitelgondozó társaságok magas díjakat számítanak fel szolgáltatásaikért a vevőknek, a bankok pedig csak alacsony áron tudják értékesíteni a nemteljesítő hiteleket a nem banki befektetőknek, ami miatt a bankok kevésbé vannak ösztönözve arra, hogy leépítsék a nemteljesítő hitelek magas állományait.

A vállalkozások és a vállalkozók részére fedezett hitelt nyújtó hitelezők számára az üzleti hitelfelvevő nemteljesítése esetén nem minden tagállamban elérhetők az ilyen hitelekhez kapcsolódó biztosítékok érvényesítésére szolgáló, bíróságon kívüli gyorsított és hatékony

eljárások. Amennyiben rendelkezésre állnának ilyen eljárások, csökkenne annak kockázata, hogy a bankok nemteljesítő hitelekkel halmozzanak fel.

A hitelfelvevő által egy másik tagállamban nyújtott biztosítékból származó megtérülés realizálása érdekében a hitelezőnek olyan szabályokat kell követnie, amelyek eltérnek a hitelező székhelye szerinti tagállam szabályaitól, és amelyek hatékonysága a hitelező számára nem ismert. Jelenleg a hitelező nem dönthet úgy, hogy a hitelfelvevővel egy valamennyi tagállam tekintetében közös eljárás alkalmazásáról állapodik meg. Ez jogi tanácsadással összefüggő költségeket generál, hosszabb követelésbehajtási eljárásokat és alacsonyabb visszafizetési rátákat eredményezhet. Az a lehetőség, hogy az adós nemteljesítése esetén a fedezett hitelből kisebb összeg, vagy legrosszabb esetben semmi sem térül meg, visszatarthatja a hitelezőt attól, hogy egyáltalán határokon átnyúló hitelezést folytasson, illetve növelheti a vállalkozásoknak nyújtott hitelek árát. Ez viszont visszatartja a hitelfelvevőket attól, hogy más tagállamokban lévő hitelezők felé forduljanak. Ez akadályozza a tőke szabad mozgását, és közvetlen hatást gyakorol az egységes piac működésére. A tőkepiaci unió kihasználatlan lehetőséget kínál arra, hogy finanszírozási forrásokat tegyenek elérhetővé a vállalkozások és különösen a nagy mértékben banki hitelezésére támaszkodó kkv-k számára.

Hasonlóképpen, a nemteljesítő hitelek portfólióinak megvételét mérlegelő befektetők figyelembe fogják venni az ezen hitelekhez kapcsolódó biztosítékokból származó megtérülést érintő potenciális jogi bizonytalanságokat, és ha a biztosítéki érték határokon átnyúló megtérülése nehezebb vagy jogi bizonytalanságokkal jár, az negatív hatással lesz az árakra, és ebből kifolyólag romlani fognak a bankok lehetőségei arra, hogy a portfóliókat más tagállam befektetői számára is az adott hitelekre vonatkozóan a bankok által képzett céltartalék alapján meghatározott árhoz a lehető legközelebbi áron értékesítsék¹⁷.

A jelenlegi széttöredezettség eltérő finanszírozási lehetőségeket eredményezett a vállalkozások számára, mivel a bankhitelek kevésbé elérhetők a vállalkozások és a különösen a kkv-k részére azon tagállamokban, amelyek nem rendelkeznek hatékony eljárásokkal a fedezett hitelekkel származó megtérülés realizálására.

A hatékony, bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások keretének létrehozásával a biztosítékkal rendelkező hitelezők valamennyi tagállamban igénybe vehetnének egy önálló, uniós szinten közös, gyorsított eszközt a fedezett hitel megtérülésének realizálására abban az esetben, ha az üzleti hitelfelvevő nem fizeti vissza a hitelt. Ez várhatóan ösztönzőleg fog hatni a határokon átnyúló hitelezésre azért, hogy csökkentse a határokon átnyúló ügyletekhez kapcsolódó biztosítékok érvényesítésével kapcsolatos bizonytalanságokat (például a visszafizetési ráta és idő tekintetében).

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az EUMSZ 4. cikke értelmében a belső piac megvalósítására irányuló uniós fellépést az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésében foglalt szubszidiaritási elv fényében kell értékelni. Meg kell vizsgálni, hogy a javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudnák-e elérni nemzeti jogrendszerük keretében, valamint hogy léptékük és hatásuk miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók-e.

¹⁷ Ha bank 30 % céltartalékot képzett egy nemteljesítő hitelre, majd ezt követően a hitelt az értéke 70 %-ánál alacsonyabb áron értékesíti, akkor ez további veszteséget jelent a bank számára.

A 2008-as pénzügyi válság óta a nemteljesítő hiteleknek a közelmúltig emelkedő állománya rontotta az európai bankszektor egészének piaci megítélését, és negatív externáliákat jelentett az egész EU számára. Ezek a tényezők még fontosabbá váltak a bankunióval összefüggésben. Az elmúlt években néhány tagállam aktívan fellépett a nemteljesítő hitelek magas állományának kezelése érdekében, amire a legtöbb esetben az EU/IMF gazdasági kiigazítási programja keretében került sor.

Jóllehet a tagállamok felismerték a nemteljesítő hitelek problémájának súlyosságát, legtöbbjük mindeddig nem hozott eredményes intézkedéseket a nemteljesítő hitelek átruházásával kapcsolatos ügyletek „keresleti” oldalának kezelésére. A hitelfelvásárlók és hitelgondozók tevékenységének szabályozása mellett döntő tagállamok nem rendelkeztek a határokon átnyúló helyzetekről. Ez a piaci verseny elégtelenségéhez vezetett. A tagállamok eltérő megközelítései és különösen a hitelgondozási tevékenységekre vonatkozó különböző értelmezések miatt az érintett piacok tagoltak. Ezért a célkitűzések a tagállamok önálló intézkedései révén nem elérhetők.

A Bizottság szolgálatai több éve figyelemmel kísérik a piacokat, és egyre növekvő mértékű eltéréseket és a problémák súlyosbodását tapasztalták, ami indokoltá teszi az uniós szintű beavatkozást. Tanulmányok és nyilvános konzultációk keretében gyűjtött bizonyítékok azt mutatják, hogy a gazdasági növekedés fellendülése nem volt elegendő a nemteljesítő hitelek állományainak csökkentéséhez, mivel ezek rányomják bélyegüket a bankok stabilitására, hitelnyújtási tevékenységére, és általában a gazdasági növekedésre vonatkozó kilátásokra. A bankhitelek felvásárlóira és gondozóira vonatkozó szabályok tekintetében mindeddig nem történtek koordinációs erőfeszítések a tagállamok között. A tagállamok által hozott intézkedések csak a saját nemzeti piaci feltételeik javítására alkalmasak, ami nem elegendő az egységes piac működésére gyakorolt negatív hatás csökkentéséhez.

Egy uniós szintű keret létrehozásával biztosíthatók az egységes belépési feltételek a hitelfelvásárlók, illetve hitelgondozók tekintetében, továbbá passzportálási engedélyt kapnának, amely révén tevékenységüket az egységes piac egészében végezhetnék. Ez mindenekelőtt fokozottabb versenyt eredményezne a bankhitelek potenciális befektetői között, a bankok pedig versenyképesebb árakon értékesíthetnék ezeket a hiteleket. Ez viszont lehetővé tenné a bankok számára, hogy csökkentsék a nemteljesítővé vált hiteleknek való kitétséget, és a forrásokat a gazdaságnak nyújtott új hitelek felé tereljék. Ezzel egyidejűleg a fogyasztókat védő biztosítékok garantálnák a fogyasztóvédelem szintjének az Unió egészére kiterjedő fenntartását abban az esetben, ha az eredetileg a hitelintézetek által nyújtott fogyasztói hiteleket értékesítik és hitelgondozásba adják.

Hasonlóképpen, azok a tagállamok, amelyeknél már működnek bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások, a belföldi piacra vonatkozó szabályokat vezettek be elsősorban a belföldi piacra vonatkozó megfontolások alapján. Egyes esetekben már régóta léteznek bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások, amelyek azonban nem feltétlenül ösztönzik a határokon átnyúló ügyleteket. Tekintettel a meglévő nemzeti eljárások hatékonyságában mutatkozó különbségekre és egyes tagállamokban az ilyen eljárások hiányára, a cél az, hogy EU-szerte ténylegesen rendelkezésre álljanak ilyen rendszerek, és biztosítsák, hogy a bankok és a hitelnyújtásra jogosult más vállalkozások a tagállamok mindegyikében igénybe vehessenek ilyen eljárást. Tekintettel a biztosítékok érvényesítése és a tagállamok polgári, tulajdonjogi, kereskedelmi, fizetésképtelenséget megelőző, fizetésképtelenségi és közjogi jogszabályai közötti szoros kapcsolatokra, lehetővé kell tenni, hogy egy önálló, uniós szinten közös, bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési mechanizmust az említett tagállami jogszabályokkal összeegyeztethető módon lehessen végrehajtani. Az

alábbi rendelkezések ezért olyan kiegészítő közös mechanizmust hoznak létre, amely nem írja elő a tagállamok számára, hogy módosítsanak a bíróságon kívüli biztosítékérvényesítésre vonatkozó nemzeti rendszereiken, amennyiben azok már léteznek az e javaslat által érintett biztosítékok vonatkozásában. A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás olyan önálló mechanizmusként kerül kialakításra, amely biztosítja annak lehetőségét, hogy a hitelező és az üzleti hitelfelvevő a biztosítékként felajánlott ingó és ingatlan eszközök tekintetében bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési mechanizmusról szerződéses megállapodást kössön.

E célkitűzések elérése uniós szinten jobban megvalósítható.

- **Arányosság**

Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

A javaslat nem lépi túl a piacra lépés és a határokon átnyúló fejlődés ösztönzéséhez szükséges mértéket, mivel nem sérti a hitelező jogainak tényleges átruházásáról szóló nemzeti jogi rendelkezéseket, vagy a megelőző szerkezetátalakításra vagy fizetéseképtelenségi eljárásokra alkalmazandó szabályokat.

A javaslatban foglalt rendelkezések olyan keretszabályozást hoznak létre, amely a célok eléréséhez kellően kötelező feltételek megteremtése tekintetében arányosnak tekinthető, ugyanakkor a tagállamok számára maximális rugalmasságot hagy a hitelfelvevők jogaira és védelmére vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartásához.

Továbbá, bár a javaslat nem érinti a meglévő fogyasztóvédelmi szabályokat, a javaslat figyelembe veszi, hogy a fogyasztói hitelekkel összefüggésben fokozott biztosítékokra van szükség. E jogos szempontokat elismerve a javaslat bevezeti azt a követelményt, hogy fogyasztói hitelek harmadik országbeli vevőinek az ezen irányelv követelményeinek hatálya alá tartozó és az Unióban a nemzeti illetékes hatóságok által felügyelt, engedélyezett hitelgondozók szolgáltatásait kell igénybe venniük. Hasonlóképpen, a tervezet szerinti bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus célja a hitelező és az üzleti hitelfelvevő érdekeinek egyensúlyba hozása. A mechanizmus nem alkalmazható a fogyasztók vagy a vállalkozások tulajdonosai részére nyújtott hitelek biztosítékainak érvényesítésére, vagy olyan biztosítékok érvényesítésére, amelyek esetében a biztosíték az üzleti hitelfelvevő első számú lakóhelyét foglalja magában. Amennyiben az üzleti hitelfelvevő a hitelmegállapodás alapján fennálló összeg túlnyomó részét (85 %) már törlesztette, a biztosíték érvényesítése előtt további időt kapna a fizetés teljesítésére.

A választott jogi eszközt, azaz az irányelvet úgy alakították ki, hogy elérje céljait, nevezetesen egyrészt azt, hogy a biztosítékkal rendelkező hitelezők között egyenlő versenyfeltételeket teremtsen abban a tekintetben, hogy megállapodhassanak a hitelfelvevővel egy bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárásról a pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében, másrészt, hogy javítsa a vállalkozások számára elérhető finanszírozási lehetőségeket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az irányelvvvel biztosítható, hogy rendelkezéseit a tagállamok a hatályos magán- és közjogi jogszabályokkal összeegyeztethető módon ültessék át, tekintettel a polgári, kereskedelmi, tulajdonjogi és fizetéseképtelenségi jogszabályokkal való sokrétű kapcsolatokra. Az EUMSZ 53. cikke, amely a javaslat egyik jogalapja, csak irányelv elfogadását teszi lehetővé.

Továbbá, tekintettel arra, hogy biztosítani kell az igazgatási együttműködést, ugyanakkor lehetővé kell tenni a javaslat hatálya alá tartozó tevékenységek tekintetében a tagállamokban jelenleg is létező sokféle felügyeleti megoldáshoz való igazodást, az irányelv tűnik a megfelelő eszköznek.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A jogi szabályozás célravezetőségének utólagos vizsgálata nem alkalmazható, mivel ezt a területet korábban csak nemzeti szinten szabályozták.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság szolgálatai célzott nyilvános konzultációt folytattak a nemteljesítő hitelek és értékcsökkenést elszenvedett eszközök másodlagos piacainak fejlesztéséről és a biztosítékkal rendelkező hitelezőknek a hitelfeltevők fizetéseképtelenségével szembeni védelméről¹⁸. A nyilvános konzultációra adott válaszok kvalitatív bizonyítékokat szolgáltatottak a hatásvizsgálat szükségességéről.

A javaslat nagy mértékben visszatükrözi a konzultáció keretében beérkezett észrevételeket.

A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés tekintetében a javaslat a Bizottság szolgálatai által megkérdezett szakértői csoporttól kapott visszajelzéseket is tükrözi. A javaslat a nyilvános konzultációban szereplő eredeti elképzelésnek megfelelő új biztosítéki jog létrehozásával megvalósítható teljes harmonizációhoz képest arányosabb megközelítést jelent a szakpolitikai célkitűzés elérése szempontjából.

A nemteljesítő hitelek másodlagos piacaival kapcsolatos nyilvános konzultáció keretében adott válaszok döntő többsége megerősíti, hogy az uniós piacok jelenlegi mérete, likviditása és szerkezete akadályozza a nemteljesítő hitelek kezelését és szanálását az Unióban.

A véleményt nyilvánító válaszadók egyértelmű többsége szerint a nemteljesítő hitelek értékesítésére vonatkozó nemzeti szabályok eltérései tényleges akadályt képeznek a nemteljesítő hitelek piacainak fejlődése előtt. A határokon átnyúló tevékenység akadályainak jellegét illetően a válaszok túlnyomó többsége a jogi kerettel, a fizetéseképtelenségi szabályokkal és a helyi megoldásokkal volt kapcsolatos. Az érdekelték egy része további szabályokat szorgalmazott a fogyasztók/adósok védelmének biztosítása érdekében, míg más érdekelték úgy vélték, hogy a jelenlegi szabályok elegendőek, és azokat fenn kell tartani. A válaszadók jelentős többsége támogatja a hitelgondozókra vonatkozó uniós keret létrehozását. A hitelgondozókra vonatkozó uniós keret létrehozásának szinte minden támogatója egyetértett azzal, hogy a keretnek ki kell terjednie az engedélyezési rendszerre, és mintegy felük vélte úgy, hogy a keretnek szabályoznia kell a hitelgondozók felügyeletét.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslat átfogó kutatásokra, külső tanulmányokra, célzott konzultációkra, interjúkra és egyéb forrásokra támaszkodik.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-non-performing-loans-consultation-document_en.pdf.

Különböző európai és nemzetközi szervezetek (ERKT, EBH, egységes felügyeleti mechanizmus, EKB és IMF) kutatási műhelytalálkozókra és érdekelt felekkel folytatott konzultációkra támaszkodó elemző jelentéseket tettek közzé. A Bizottság szolgálatai különösen a Tanács Pénzügyi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottságának a nemteljesítő hitelekkel foglalkozó külön alcsoportja által készített jelentésre, valamint a tanácsadó cégek, a tudósok és az agytrösztök által végzett kutatásra támaszkodhattak. 2017 közepén a tagállamok és az uniós intézmények részvételével szakértői csoportot hoztak létre a Tanács cselekvési tervének nyomon követésére.

A javaslatba a tagállamok igazságügyi minisztériumaihoz és jogi szakértőihez intézett célzott információkérések, valamint a tagállamok nemzeti szakértőivel folytatott számos egyeztetés eredményei is beépültek. Az információgyűjtés az érdekelt felekkel folytatott találkozókra és tudományos kutatási anyagokra is kiterjedt.

- **Hatásvizsgálat**

A főbb gazdasági és társadalmi hatásokat a javaslatot kísérő két hatásvizsgálatban értékelték.

Az első hatásvizsgálat a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók helyzetét vizsgálta. A hatásvizsgálatban a hitelfelvásárlók és hitelgondozók előtti belépési korlátok csökkentésének három lehetséges forgatókönyvét hasonlítják össze az alapforgatókönyvvel. Az alapforgatókönyv azzal számol, hogy egyes tagállamokban továbbra is fennmaradnának meghatározott belépési korlátok és továbbra is érvényesülnének olyan magatartási szabályok, amelyek akadályozzák a befektetők piacra lépését és a befektetők és a hitelgondozók közötti együttműködés kiépülését. A tagállamokban alkalmazott sokrétű szabályok és a legjobb szabályozási gyakorlatok megvitatása alapján három alternatívát dolgoztak ki a piacra lépés megkönnyítése és harmonizálása érdekében. Ezek vagy a legfontosabb akadályokra összpontosító magas szintű nem kötelező elvekre, vagy a határokon átnyúló tevékenységet a passzportálás útján lehetővé tevő kötelező erejű közös standardokra, vagy passzportálást is magában foglaló egységes szabálykönyvre épülnek. A hatásvizsgálat keretében elvégzett elemzés alapján a két utóbbi alternatíva egyformán hatékony, és közülük a kötelező erejű közös standardok alkalmazását arányosabbnak értékelték a cél elérése tekintetében, figyelembe véve azt is, hogy a tagállamokban nagyon eltérő rendelkezések szabályozzák a hitelek átruházását és a hitelfelvevői jogokat, ami miatt teret kell hagyni a nemzeti szabályozás rugalmasságának.

A hatásvizsgálatot 2017. december 8-án nyújtották be Szabályozói Ellenőrzési Testülethez¹⁹. A Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvezőtlen véleményt adott a hatásvizsgálatról, és számos javítási ajánlást tett. A dokumentumot ennek megfelelően módosították, majd 2018. január 29-én újból benyújtották. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. február 13-án kedvező véleményt nyilvánított²⁰.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület megjegyzéseinek figyelembevétele érdekében a hatásvizsgálatban elvégzett főbb változtatások a következők voltak:

¹⁹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Hatásvizsgálat: A nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztése a harmadik felek által végzett hitelgondozás és a hitelátruházás előtt álló indokolatlan akadályok felszámolása révén és bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés (1/2. rész), SWD(2018)75.

²⁰ A Szabályozói Ellenőrzési Testület véleménye: Hatásvizsgálat – Nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak fejlesztése, Ares(2018)827204 – 2018.2.13.

Közös, új bevezető rész beillesztése a nemteljesítő hitelekre vonatkozó mindhárom jogalkotási kezdeményezésbe. Az új bevezető szélesebb összefüggésben mutatja be a nemteljesítő hitelek kérdését, és részletesen kifejti a nemteljesítő hitelekre vonatkozó cselekvési terv különböző kezdeményezései közötti kapcsolatokat.

A hitelfelvevői jogok különbségei problémaforrásként jelentek meg, csakúgy mint annak kérdése, hogy ezeket a különbségeket hogyan érintik a nemteljesítő hitelek befektetőire és a hitelgondozókra vonatkozó engedélyezési rendszerek változásai. Ezzel a kérdéssel a kezdeményezés általános hatásáról folytatott egyeztetések során is foglalkoztak.

Tovább pontosították a konkrét rendelkezéseket, ami kiterjedt a rendelkezések lehetséges körének leírására és a bevált módszereknek, valamint annak megvitatására, hogy hogyan lehetne ezeket egy konzisztens szabályozási rendszerben összehangolni. Egyértelművé vált, hogy a hitelek értékesítésének a teljesítő és a nemteljesítő hitelek értékesítését is magában kell foglalnia.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület második véleményéhez fűzött ajánlások nyomán a következő módosításokat vezették be:

Az előnyben részesített alternatívák körét leszűkítették, és részletesebben kifejtették, hogy mindez miként jelenik meg a konkrét rendelkezések szintjén.

A monitoringmutatók körét kibővítették annak érdekében, hogy lefedje a hitelgondozók és a nemteljesítő hitelek felvásárlóinak magatartását is a hitelfelvevői jogok tekintetében, valamint a felügyeleti hatóságok kérdését.

A második hatásvizsgálat a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítéssel foglalkozott. A hatásvizsgálat négy szakpolitikai alternatívát azonosított és vizsgált meg²¹. Az első lehetőség a bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások meglévő nemzetközi harmonizációs kezdeményezésein alapuló lehetséges nem szabályozási intézkedésre vonatkozott, amelynek keretében a Bizottság a tagállamoknak ilyen eljárások bevezetését ajánlaná. Az előnyben részesített második alternatíva a bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési eljárások EU egészére kiterjedő, arra irányuló minimális harmonizációjának lehetőségeit és előnyeit vizsgálta meg, hogy a bankok számára minden tagállamban elérhető legyen a bíróságon kívüli hatékony biztosítékérvényesítés lehetősége. A harmadik alternatíva a bíróságon kívüli biztosítékérvényesítés teljes mértékben harmonizált eljárását is magában foglaló új biztosíték létrehozásának lehetőségét vizsgálta meg. A már egy korai szakaszban elvetett negyedik alternatíva keretében egy uniós, bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési mechanizmus alternatív rendszeren keresztüli létrehozását mérlegelték.

A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés tekintetében a javaslatot a Szabályozói Ellenőrzési Testület által 2018. január 12-én kiadott kedvező vélemény is alátámasztja²².

A Szabályozói Ellenőrzési Testület javasoltaknak megfelelően a hatásvizsgálatot kiegészítették a tagállamok nemzeti jogszabályaira gyakorolt hatás bemutatásával.

²¹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Hatásvizsgálat: A nemteljesítő hitelek másodlagos piacának fejlesztése a harmadik felek által végzett hitelgondozás és a hitelátruházás előtt álló indokolatlan akadályok felszámolása révén és bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés (2/2. rész), SWD(2018)75.

²² A Szabályozói Ellenőrzési Testület véleménye: Hatásvizsgálat – Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés, Ares(2018)215454 – 2018.1.12.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A harmonizált engedélyezési rendszer Unió-szerte csökkenti a adminisztratív költségeket és lehetővé teszi a hitelgondozók számára, hogy tevékenységeiket engedélyeik passzportálásával bővítsék más tagállamokban.

- **Alapjogok**

A javaslat tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogokat és elveket, különösen a vállalkozás szabadságát, a tulajdonhoz való jogot, a tisztességes eljáráshoz való jogot, a személyes adatok védelmét és a fogyasztóvédelmet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ez a jogalkotási javaslat nem jár költségvetési teherrel az Európai Unió költségvetése számára.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat szerint és a Bizottságnak a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásával összhangban 5 évvel az intézkedés végrehajtását követően értékelést végeznek. Az értékelés célja többek között annak vizsgálata, hogy az intézkedés mennyire volt hatékony és eredményes a szakpolitikai célkitűzések elérése szempontjából, továbbá annak eldöntése, hogy szükség van-e új intézkedésekre vagy módosításokra. A tagállamok megküldik a jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tekintettel a nemzeti jogi és felügyeleti rendszerek sokféleségére, valamint az irányelv következetes végrehajtásának szükségességére, a tagállamok által hozott átültető intézkedésekről szóló értesítéshez mellékelni kell az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az **I. cím** a tárgyra, a hatályra és a fogalommeghatározásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Ez az irányelv az eredetileg a hitelintézetek vagy azok leányvállalatai által kibocsátott hitelek felvásárlóira és gondozóira vonatkozik, függetlenül az érintett hitelfelvevő típusától. Az irányelv nem alkalmazandó a hitelmegállapodások tekintetében az uniós hitelintézetek vagy azok leányvállalatai által végzett felvásárlási vagy hitelgondozási tevékenységre, sem pedig a hitelintézetektől és azok leányvállalataitól eltérő más hitelezők által kibocsátott hitelmegállapodások felvásárlására vagy gondozására.

Ami a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárást illeti, az irányelv a hitelezők, elsősorban bankok, és a hitelfelvevők között szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása keretében létrejött azon hitelmegállapodásokra alkalmazandó, amelyek biztosítékaul a hitelfelvevő tulajdonában lévő ingó- és ingatlaneszközök szolgálnak, és amelyeket a hitel törlesztésének biztosítékaként a hitelező számára felajánlottak. Az alkalmazási körnek a

vállalati hitelekre való korlátozásával a fogyasztókat és a háztartásokat érintő negatív hatások kiküszöbölhetők. Szociális megfontolások miatt a vállalkozás tulajdonosának elsődleges lakóhelye még az üzleti hitelfelvevők esetében is ki lesz zárva az irányelv hatálya alól.

A 3. cikk meghatározza az irányelv alkalmazásában használt fogalmakat.

A **II. cím** létrehozza a hitelintézetek által kibocsátott hitelmegállapodások hitelgondozóinak keretét.

Az I. fejezet a hitelgondozók engedélyezésére vonatkozó szabályokat tartalmazza.

Az 5. cikk meghatározza, hogy a hitelgondozóknak legfeljebb milyen követelményeket kell teljesíteniük ahhoz, hogy székhelyük szerinti illetékes tagállamban engedélyezzék őket.

A 6. cikk meghatározza az engedélyezési eljárásokat, a 7. cikk pedig az engedély visszavonásának lehetséges eseteit.

A 8. cikk az egyes tagállamokban engedélyezett hitelgondozók nyilvános nyilvántartásának létrehozására vonatkozó kötelezettséget vezet be.

A 9. cikk rendelkezése szerint a hitelgondozó és a hitelező közötti kapcsolat olyan írásbeli szerződésen alapul, amely többek között egyértelmű hivatkozást tartalmaz a hitelmegállapodásra alkalmazandó uniós és nemzeti jog tiszteletben tartásának kötelezettségére. A hitelgondozónak továbbá 10 éves időszakra vonatkozóan nyilvántartást kell vezetnie, amelyhez az illetékes hatóságok hozzáférhetnek.

A 10. cikk a tevékenységek hitelgondozók általi kiszervezésére vonatkozó szabályokról rendelkezik, és biztosítja, hogy a hitelgondozók az irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti valamennyi kötelezettség tekintetében teljes mértékben felelősek maradjanak.

A II. fejezet a határokon átnyúló hitelgondozási tevékenységgel foglalkozik.

A 11. cikk előírja a tagállamok számára, hogy az engedélyezett hitelgondozók tekintetében biztosítsák a szolgáltatásnyújtás szabadságát az Unióban. E célból az irányelv külön rendelkezéseket tartalmaz a székhely szerinti és a fogadó ország hatóságai közötti eljárásokra és kommunikációra vonatkozóan.

A 12. cikk külön szabályokat ír elő arra vonatkozóan, hogy az ilyen határokon átnyúló tevékenységet folytató hitelgondozókat hogyan kell felügyelni a felügyeleti terheknek a székhely szerinti és a fogadó ország illetékes hatóságai közötti megosztása révén.

A **III. cím** a hitelfelvásárolókra vonatkozik.

A 13. cikk rendelkezése szerint a hitelezők a szerződés megkötését megelőzően a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok tiszteletben tartása mellett minden szükséges információt a hitelfelvásárló rendelkezésére bocsátanak. A hitelnek hitelintézettől nem-hitelintézet hitelfelvásárlóra történő első átruházásakor tájékoztatni kell a hitelintézet felügyeleti hatóságát.

A 14. cikk az Európai Bankhatóság által biztosított adatszolgáltatási standardok alkalmazását írja elő a hitelintézetek számára.

A 15. cikk az Unióban székhellyel nem rendelkező hitelintézeteknek az Unióban székhellyel rendelkező képviselői számára előírja azt a kötelezettséget, hogy a fogyasztókkal kötött

hitelmegállapodások tekintetében engedélyezett hitelgondozót vagy uniós hitelintézetet kell igénybe venniük.

A 16. cikk tartalmazza azok a szabályokat, amelyek alapján a hitelfelvásárlók tájékoztatják az illetékes hatóságokat a megvásárolt hitelek gondozásáról.

A 17. cikkben foglalt szabály alapján a hitelmegállapodás átruházása esetén a harmadik országbeli hitelfelvásárló az Unióban székhellyel rendelkező képviselőt jelöl ki. Ez a képviselő felel az irányelv alapján a hitelfelvásárlóval szemben előírt kötelezettségek betartásáért.

A 18. cikk meghatározza a hitelmegállapodásnak közvetlenül a hitelfelvásárló általi végrehajtására vonatkozó szabályokat, valamint a hitelfelvásárlókra és az illetékes hatóságokra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségeket.

A 19. cikk megállapítja a hitelfelvásárló tájékoztatási kötelezettségeit arra az esetre vonatkozóan, ha a hitelfelvásárló átruházza a hitelmegállapodást.

A **IV. cím** az illetékes hatóságok által végzett felügyeletre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

A 20. cikk az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseknek való folyamatos megfelelésre, valamint az irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések által meghatározott feladatok és kötelezettségek végrehajtásáért felelős illetékes hatóságok kijelölésére vonatkozó kötelezettségeket állapít meg.

A 21. cikk részletezi az illetékes hatóságok felügyeleti hatásköreit, míg a 22. cikk a közigazgatási szankciókra és a korrekciós intézkedésekre vonatkozó szabályokról rendelkezik.

Az **V. cím** létrehozza a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés keretét, amely a biztosítékkal rendelkező hitelező és az üzleti hitelfelvevő közötti önkéntes alapon működő eszköz, amellyel a biztosítékkal rendelkező hitelező akkor élhet, ha a 23. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek.

A 24. cikk előírja a tagállamok számára, hogy legalább egy olyan biztosítékérvényesítési eljárással rendelkezzenek, amelyet az e javaslatban meghatározott bíróságon kívüli biztosítékérvényesítési mechanizmusnak megfelelő célra lehet használni. A tagállamok választhatnak a biztosítékokból származó megtérülés realizálására általában használt nyilvános árverés és a magánúton történő értékesítési eljárások közül. Amennyiben a nemzeti jogban létezik a tulajdonba vételi eljárás az eszközök tekintetében, az az eljárás is alkalmazható a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés céljából. A biztosítékok érvényesítésének magán- és közjogi jogszabályokkal való sokrétű kapcsolódásából kifolyólag a tagállamoknak mérlegelési jogkörük van a tekintetben, hogy különösen a biztosíték nyújtásához használt biztosítéki jog típusától függően milyen biztosítékérvényesítési eljárást tesznek elérhetővé a hitelezők számára.

A 28. cikk jogot biztosít a hitelfelvevő számára, hogy megtámadhassa a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás alkalmazását a nemzeti bíróságok előtt.

A hitelfelvevő védelme érdekében a 29. cikk előírja, hogy ha a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján a fennálló tartozásnál nagyobb összeget hajtottak be, akkor a hitelező fizesse meg az üzleti hitelfelvevőnek a fedezett hitelmegállapodás alapján fennálló tartozás és az eszköz (nyilvános árverés útján vagy magánúton történő) értékesítéséből befolyó összeg pozitív különbségét. Tulajdonba vétel esetében helyénvaló,

hogy a hitelező köteles legyen a hitelfelvevő számára a fedezett hitelmegállapodás alapján fennálló tartozás és az eszköz megállapított értéke közötti pozitív különbözetet kifizetni.

A 32. cikk célja annak biztosítása, hogy a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás teljes mértékben összhangban legyen és kiegészítse azon fizetéseképtelenséget megelőző vagy fizetéseképtelenségi eljárásokat, amelyeket a tagállamok jogszabályaival összhangban kezdeményeznek. A 32. cikk további célja annak biztosítása, hogy a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás teljes mértékben összhangban legyen és kiegészítse a szerkezetátalakítási javaslatot annak megállapításával, hogy a hitelezők, köztük a szerkezetátalakítási eljárás alá vont vállalkozás vagy vállalkozó biztosítékkal rendelkező hitelezői vonatkozásában az egyedi végrehajtási kereseteket felfüggesztik.

A 33. cikk előírja a tagállamok, hitelintézetek esetében pedig a hitelintézetek felügyeleti hatóságai számára, hogy évekre lebontva gyűjtsenek adatokat azon fedezett hitelek számáról, amelyek esetében a biztosítékot bíróságon kívüli eljárások révén érvényesítik, továbbá a biztosítékérvényesítés időkeretéről, valamint a visszafizetési ráták értékéről, és az adatokat évente továbbítsák a Bizottságnak.

A **VI. cím** 34. cikke külön biztosítékokról rendelkezik a fogyasztók tekintetében a hitelmegállapodás módosításának esetére, a 35. cikkben pedig a panaszoknak a hitelgondozó, illetve az illetékes hatóság általi kezelésére vonatkozóan.

A 36. cikk megerősíti a személyes adatok védelemére vonatkozó szabályok betartásának kötelezettségét.

A 37. cikk az illetékes hatóságok közötti általános igazgatási együttműködési kötelezettséget ír elő.

A **VII. cím** 38. cikke annak előírásával módosítaná a jelzáloghitel-irányelvet, hogy amennyiben az említett irányelv hatálya alá tartozó fogyasztói hitelt átruházzák, a fogyasztó minden olyan kifogást jogosult legyen érvényesíteni a hitelfelvásárlóval szemben, amely az eredeti hitelezővel szemben rendelkezésére állt. A módosítás továbbá a fogyasztó tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget is előír.

A **VIII. cím** egy, a Bizottság munkáját segítő bizottság létrehozásáról, a felülvizsgálatról, az átültetési határidőről, a hatálybalépésről és a címzettekről szóló záró rendelkezéseket tartalmaz

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. és 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Unió számára prioritás a nemteljesítő hitelek kezelésére irányuló átfogó stratégia kialakítása²⁴. Bár a nemteljesítő hitelek kezelése elsődlegesen a hitelintézetek és a tagállamok feladata, a nemteljesítő hitelek mostani magas állományainak csökkentése, továbbá a nemteljesítő hitelek jövőbeni túlzott mértékű felhalmozódásának megelőzése egyértelmű uniós dimenzióval is rendelkezik. A bank- és pénzügyi rendszerek uniós szintű összekapcsoltsága miatt a hitelintézetek egyszerre több joghatóságban és tagállamban működnek, így a gazdasági növekedés és a pénzügyi stabilitás tekintetében is fennáll a tagállamokat és az Unió egészét érintő továbbgyűrűző hatások kialakulásának jelentős kockázata.
- (2) Az integrált pénzügyi rendszer fokozni fogja a gazdasági és monetáris unió kedvezőtlen sokkhatásokkal szembeni ellenálló képességét azáltal, hogy megkönnyíti a határokon átnyúló magánszektorbeli kockázatmegosztást, ugyanakkor csökkenti az állami kockázatmegosztás szükségességét. E célok elérése érdekében az Uniónak teljeskörűen ki kell építenie a bankuniót és tovább kell fejlesztenie a tőkepiaci uniót. A nemteljesítő hitelek magas állományának és esetleges jövőbeni felhalmozódásának kezelése elengedhetetlen a bankunió kiteljesítéséhez, mivel nélkülözhetetlen a bankszektorbeli verseny biztosításához, a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez és az Unión belüli munkahelyteremtést és növekedést szolgáló hitelezés elősegítéséhez.
- (3) Az unióbeli nemteljesítő hitelek nagy számának további csökkentése érdekében a Tanács 2017 júliusában „Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó

²³ HL C „... o.

²⁴ Lásd a gazdasági és monetáris unió elmélyítéséről szóló vitaanyagot: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_hu.pdf, 2017.5.31.

cselekvési terv²⁵ című dokumentumában felszólított különböző intézményeket a megfelelő intézkedések meghozatalára. A cselekvési terv átfogó megközelítést vázol fel, amelynek középpontjában a következő négy területet érintő, egymást kiegészítő szakpolitikai intézkedések állnak: i. bankfelügyelet és szabályozás; ii. a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és követelésbehajtási rendszerek reformja; iii. az értékcsökkenést elszenvedett eszközök másodlagos piacának fejlesztése; és iv. a bankrendszer átalakításának támogatása. E területeken nemzeti, illetve indokolt esetben uniós szinten szükséges intézkedéseket hozni. A Bizottság a bankunió kiteljesítéséről szóló, 2017. október 11-i közleményében²⁶ az unióbeli nemteljesítő hitelek kezelését célzó átfogó intézkedéscsomagra irányuló felhívásával jelezte hasonló szándékát.

- (4) Ez az irányelv a Bizottság által javasolt egyéb intézkedésekkel, valamint az EKB által az egységes felügyeleti mechanizmus szerinti bankfelügyelet keretében tett lépésekkel és az Európai Bankhatóság fellépésével együtt megfelelő környezetet teremt ahhoz, hogy a hitelintézetek mérlegükön belül kezeljék a nemteljesítő hiteleket, és csökkenteni fogja a nemteljesítő hitelek jövőbeni felhalmozódásának kockázatát.
- (5) A hitelintézeteknek elegendő forrást kell majd elkülöníteniük arra az esetre, ha az új hitelek nemteljesítővé válnak, ami megfelelő ösztönzőket teremt a nemteljesítő hitelek korai szakaszban történő kezeléséhez, és várhatóan megakadályozza azok túlzott mértékű felhalmozódását. A hitelek nemteljesítővé válása esetén a fedezett hitelekre vonatkozó hatékonyabb végrehajtási mechanizmusok lehetővé tennék a bankok számára a nemteljesítő hitelek végrehajtását, a hitelfelvevők megfelelő védelme mellett. Mindazonáltal, ha a nemteljesítő hitelek állománya túl nagyra nőne – amint ez jelenleg is megfigyelhető néhány hitelintézet és tagállam esetében –, a hitelintézeteknek lehetőséget kell adni arra, hogy ezeket a hiteleket hatékony, versengő, átlátható másodlagos piacokon más szereplők számára értékesítsék. A hitelintézetek számára e tekintetben illetékes hatóságaik fognak iránymutatást adni az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁷ (CRR) szerinti meglévő bankspecifikus – úgynevezett II. pillér szerinti – hatásköreik alapján. Ha a nemteljesítő hitelek jelentős és széles kört érintő problémává válnak, a tagállamok nemzeti eszközközvetítő társaságokat hozhatnak létre vagy egyéb alternatív intézkedéseket hozhatnak az állami támogatásokra és a bankszanálásra vonatkozó hatályos szabályok keretein belül.
- (6) Ennek az irányelvnek lehetővé kell tennie, hogy a hitelintézetek a hitel fedezetéül használt biztosíték érvényesítésére vagy a hitel harmadik félnek való eladására vonatkozó feltételek javításával jobban tudják kezelni a nemteljesítővé váló hiteleket. A bevezetendő gyorsított biztosítékérvényesítés mint a biztosítéki érték megtérülésének gyors mechanizmusa csökkentené a nemteljesítő hitelek szanálásának költségét, és ezzel mind a hitelintézeteket, mind a nemteljesítő hitelek felvásárlóit segítené a megtérülés realizálásában. Ha a hitelintézetek a nemteljesítő hitelek jelentős mértékű felhalmozódásával szembesülnek, és nem áll rendelkezésükre elegendő személyzet vagy szakértelem azok megfelelő gondozásához, akkor az egyik életképes

²⁵ 2017.7.11., <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/pdf>

²⁶ Közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bankunió kiteljesítéséről, COM(2017)592 final, 2017.10.11.

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

megoldás az lehet, hogy ezen hitelek gondozásával egy erre szakosodott hitelgondozót bíznak meg, vagy átruházzák a hitelmegállapodást egy hitelfelvásárlónak, aki rendelkezik a hitel kezeléséhez szükséges kockázatvállalási hajlandósággal és szakértelemmel.

- (7) Az ezen irányelvben a nemteljesítő hitelek kezelésével kapcsolatban a hitelintézetek számára biztosított két lehetőség kölcsönösen erősíti egymást. A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés várhatóan csökkenteni fogja a végrehajtáshoz szükséges időt, és növeli a visszafizetési rátát, vagyis növeli a nemteljesítő hitelek értékét. Ennek köszönhetően emelkednének a nemteljesítő hitelek vételi árai. További hatás, hogy a nemteljesítő hitelek értékesítése kevésbé körülményes, ha e hitelek biztosítékkal fedezettek. Ennek oka, hogy a fedezett nemteljesítő hitelek esetében a másodlagos piaci ügyletek során egyszerűbb megállapítani az árat, mint a fedezetlen hitelek esetében, mivel a biztosíték értéke meghatározza a nemteljesítő hitel minimumértékét. A nemteljesítő hitelek likvidebb és jobban működő másodlagos piacán a befektetők nagyobb érdeklődést mutatnának a gyorsított biztosítékérvényesítést magukban foglaló nemteljesítő hitelek iránt, ami még inkább ösztönözné a hitelintézeteket arra, hogy az új hitelek kibocsátásakor előírják a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés lehetőségét. Az ezen irányelvvel elért harmonizáció előmozdítaná továbbá a nemteljesítő hitelek pánuniós befektetőinek fejlődését, ezzel javítva a piaci likviditást.
- (8) A nyilvános viták során általában a „kölcson” és a „bankok” kifejezés használatos, de itt a továbbiakban a „hitel” vagy „hitelmegállapodás” és a „hitelintézet” kifejezést használjuk. Továbbá eltérő rendelkezés hiányában a bank és a hitelintézet kifejezés ezek leányvállalatait is magában foglalja.
- (9) Az irányelvnek elő kell segítenie a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak fejlődését az Unióban: el kell távolítania a nemteljesítő hitelek hitelintézetektől nem-hitelintézetekre való átruházásának akadályait, ugyanakkor fenn kell tartania a fogyasztók jogainak védelmét. A javasolt intézkedéseknek továbbá egyszerűsíteniük és harmonizálniuk kell a hitelgondozókra vonatkozó engedélyezési követelményeket. Az irányelvnek ezért uniós szintű keretet kell létrehoznia a hitelintézetek által kibocsátott hitelmegállapodások felvásárlói és gondozói tekintetében egyaránt.
- (10) Mindazonáltal a célzott és koherens szabályozási és felügyeleti rendszer hiányában az eltérő nemzeti szabályozásból fakadó akadályok miatt jelenleg a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók nem tudják kihasználni a belső piac előnyeit. A tagállamok igen különböző szabályokat alkalmaznak a tekintetben, hogy a nem-hitelintézetek miként vásárolhatnak hitelmegállapodásokat a hitelintézetektől. A hitelintézetek által kibocsátott hitelek nem-hitelintézet felvásárlóit egyes tagállamokban nem szabályozzák, míg másokban olyan különböző követelményekkel szembesülnek, amelyek esetenként a hitelintézeti engedély megszerzését előíró követelménynek felelnek meg. A szabályozási követelmények ezen eltérései jelentős akadályokat gördítettek az Unión belüli határokon átnyúló hitelfelvásárlás elé, főként a hitelportfóliók felvásárlásához kapcsolódó megfelelési költségek emelése révén. Ennek következtében csak néhány tagállamban működnek hitelfelvásárlók, és az érdeklődő hitelfelvásárlók tartósan alacsony száma miatt a belső piacon a verseny szintje alacsony. Mindezek eredményeképpen a nemteljesítő hitelek másodlagos piaca nem hatékony. Emellett a nemteljesítő hitelek lényegében nemzeti piaci jellemzően továbbra is kis méretűek.

- (11) A nem-hitelintézetek korlátozott részvétele alacsony kereslethez, gyenge versenyhez és a hitelmegállapodás-portfóliók alacsony vételi áraihoz vezetett a másodlagos piacokon, ami elriasztja a hitelintézeteket a nemteljesítő hitelmegállapodások értékesítésétől. Ezért a hitelintézetek által nyújtott és nem-hitelintézetek számára értékesített hitelek piacának fejlesztése egyértelmű uniós dimenzióval rendelkezik. Lehetővé kell tenni egyfelől, hogy a hitelintézetek uniós szinten, hatékony, versengő és átlátható másodlagos piacokon értékesíthessék nemteljesítő vagy akár teljesítő hitelmegállapodásaikat. Másfelől a bankunió és a tőkepiaci unió kiteljesítésével szükségessé válik a fellépés annak érdekében, hogy a hitelintézetek ne halmozzanak fel nemteljesítő hitelmegállapodásokat mérlegükben, vagyis képesek legyenek gazdaságfinanszírozói tevékenységük folytatására.
- (12) A hitelezőknek képesnek kell lenniük arra, hogy érvényesítsék hitelmegállapodásaikat és behajtsák az esedékes összegeket, vagy hogy a behajtást olyan más személyekre – nevezetesen a hiteligazgatókra – bízzák, amelyek üzletszerűen foglalkoznak ilyen tevékenységgel. Hasonlóképpen, a hitelintézetektől hiteleket felvásárlók is gyakran igénybe veszik a hiteligazgatók szolgáltatásait az esedékes összegek behajtására, ám a hiteligazgatói tevékenység mégsem esik uniós keretszabályozás hatálya alá.
- (13) Bizonyos tagállamok szabályozzák ugyan a hiteligazgatói tevékenységet, de különböző mértékben. Egyrészt e tevékenységeket csak néhány tagállam szabályozza, és azok amelyek szabályozzák, nagyon eltérően határozzák meg azokat. A szabályozással kapcsolatos megfelelési költségek magas szintje akadályozza a másodlagos letelepedésre vagy a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtásra épülő terjeszkedési stratégiák kidolgozását. Másrészt a tagállamok jelentős része engedélyezési kötelezettséget ír elő a hiteligazgatók által folytatott tevékenységek egy részére vonatkozóan. A szóban forgó engedélyezési eljárások különböző követelményeket írnak elő, és nem biztosítanak lehetőséget a határokon átnyúló növekedésre, ami szintén akadályozza a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást. Végezetül, egyes esetekben a jogszabályok előírják a helyi letelepedést, ami gátolja a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását.
- (14) Bár a hiteligazgatók szolgáltatásait hitelintézeteknek és nem-hitelintézet hitelfelvásárlóknak is nyújthatják, versengő és integrált piacukhoz elengedhetetlen a hitelfelvásárlók versengő és integrált piacának fejlesztése. Mivel a hitelfelvásárlóknak gyakran nincs saját kapacitásuk a hitelek gondozására, előfordulhat, hogy nem vásárolnak hiteleket hitelintézetektől, ha a hiteligazgatót nem tudják kiszervezni más szervezeteknek.
- (15) A versenyképesség hiánya a hitelfelvásárlás és a hiteligazgatói tevékenységek piacán is azt eredményezi, hogy a hiteligazgató társaságok magas díjakat számítanak fel szolgáltatásaikért a hitelfelvásárlóknak, ami alacsony árakhoz vezet a hitelek másodlagos piacain. Emiatt a hitelintézetek kevésbé vannak ösztönözve arra, hogy leépítsék a nemteljesítő hitelek állományait.
- (16) Ezért uniós szintű fellépésre van szükség annak érdekében, hogy kezelni lehessen a hitelfelvásárlók és a hiteligazgatók helyzetét az eredetileg hitelintézetek által nyújtott hitelek tekintetében. A javaslat e szakaszban nem terjed ki az eredetileg nem-hitelintézetek által kibocsátott hitelekre vagy általában az adósságbehajtásra, mivel e kiterjesztett hatály létjogosultságát nem támasztják alá makrogazdasági jelentőségre, félrevezető ösztönzőkre vagy rosszul működő piacokra utaló bizonyítékok.
- (17) Ezen irányelv célja, hogy erősítse a hitelintézetek képességét a nemteljesítővé vált vagy a nemteljesítővé válással veszélyeztetett hitelek kezelésére, a másodlagos

hitelpiac viszont a teljesítő és a nemteljesítő hitelek is magában foglalja. A piacon ténylegesen értékesített hitelportfóliók teljesítő, alulteljesítő és nemteljesítő hitelek kombinációját tartalmazzák. E hitelek lehetnek fedezették vagy fedezetlenek, illetve fogyasztói és üzleti hitelek. Ha a hitelek érvényesítésére vonatkozó szabályok a hitel vagy a hitelfelvevő típusától függően eltérnek, az többletköltségekkel terheli az értékesítendő hitelportfóliók csomagolását. Ezen irányelvnek a másodlagos piac fejlesztését célzó rendelkezései kiterjednek a teljesítő és a nemteljesítő hitelekre is, nehogy az említett többletköltségek elriasszák a befektetőket a részvételtől, és töredezetté tegyék ezt a feltörekvő piacot. A hitelintézetek az irányelv révén szélesebb befektetői bázishoz és hatékonyabb hiteligonozókhoz jutnak. Hasonló előnyökhöz jutnak az eszközközkezelő társaságok, amelyek egyes tagállamokban elengedhetetlenek az olyan hitelintézetek által keletkeztetett nemteljesítő és teljesítő hitelek forgalmazásához, amelyek szanaláson vagy szerkezetátalakításon estek át, vagy amelyek más módon tisztították meg mérlegüket a szóban fogó hitelektől²⁸.

- (18) Az uniós jog a 2014/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁹, a 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁰ és a 93/13/EGK tanácsi irányelv³¹ útján olyan hangsúlyt helyez a fogyasztók védelmére, amelynek figyelembevételével a hitelmegállapodás szerinti hitelezői jogoknak vagy magának a hitelmegállapodásnak a hitelfelvásárlóra való engedélyezése semmilyen módon sem érintheti a fogyasztók uniós jog által biztosított védelmét. A hitelfelvásárlóknak és a hiteligonozóknak ezért be kell tartaniuk az eredeti hitelmegállapodásra alkalmazandó uniós jogot, és a fogyasztóknak a hitelfelvásárlóra vagy a hiteligonozóra alkalmazandó jogra való tekintet nélkül ugyanolyan szintű védelemben kell részesülniük, mint amelyet az uniós jog nyújt vagy amelyet az uniós vagy nemzeti kollíziós jogszabályok megállapítanak.
- (19) Ez az irányelv nem érintheti a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkozó jogot, különösen a szerződéses kötelekre alkalmazandó jogról és a joghatóságról szóló rendelkezéseket, ideértve az említett jogszabályok alkalmazását és az 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³², továbbá az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³³ szerinti egyedi ügyekre vonatkozó rendelkezéseket. A hitelezőknek és az őket képviselő személyeknek be kell tartaniuk az említett uniós jogszabályokat a fogyasztókkal kötött ügyleteikben, a nemzeti hatóságoknak pedig biztosítaniuk kell a fogyasztói jogok védelmét.
- (20) Az uniós és a nemzeti jog a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében számos jogot és biztosítékot ír elő a fogyasztóknak nyújtott vagy ígért hitelmegállapodásokkal kapcsolatban. Az említett jogok és biztosítékok főként a hitelmegállapodás tárgyalására és megkötésére, illetve teljesítésére vagy

²⁸ Lásd a Bizottság szolgálati munkadokumentumát: AMC Blueprint (Az eszközközkezelő társaságokra vonatkozó mintaterv), SWD(2018)72.

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.).

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve (2008. április 23.) a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).

³¹ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

³² Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (HL L 351., 2012.12.20., 1. o.).

nemteljesítésére alkalmazandók. Ez különösen érvényes a 2014/17/EU irányelv hatálya alá tartozó hosszú távú fogyasztói hitelmegállapodások esetében a fogyasztók azon jogára, amely a hitelmegállapodás szerinti kötelezettségeik lejárat előtti teljes vagy részleges teljesítésére vonatkozik, vagy adott esetben az egységes európai adatlap útján arról való tájékoztatásukra, hogy a hitelmegállapodás hitelfelvásárló számára átruházható. A hitelfelvevői jogok akkor sem módosulhatnak, ha a hitelmegállapodás hitelintézet és felvásárló közötti átruházására novációs szerződés formájában kerül sor.

- (21) Emellett ez az irányelv nem csökkenti az uniós fogyasztóvédelmi szabályok alkalmazási körét, és ha a hitelfelvásárlók a 2014/17/EU vagy a 2008/48/EK irányelv rendelkezései értelmében hitelezőknek minősülnek, akkor a 2014/17/EU irányelv 35. cikkében vagy a 2008/48/EK irányelv 20. cikkében meghatározott egyedi követelmények hatálya alá kell tartozniuk.
- (22) Az uniós hitelintézetek és leányvállalataik a hitelgondozói tevékenységeket rendszeres üzleti tevékenységük részeként végzik. Az általuk kibocsátott és a más hitelintézettől vásárolt hitelek tekintetében azonos kötelezettségekkel rendelkeznek. Mivel már szabályozás és felügyelet hatálya alá tartoznak, ezen irányelvnek a hitelgondozói vagy -felvásárlói tevékenységükre való alkalmazása az engedélyezési és a megfelelési költségek szükségtelen megkettőződéséhez vezetne, ezért ezen irányelv hatálya nem terjed ki rájuk.
- (23) Annak érdekében, hogy a meglévő hitelfelvásárlók és hitelgondozók alkalmazkodni tudjanak az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések követelményeihez, továbbá különösen a hitelgondozók engedélyezésének lehetővé tétele érdekében ezen irányelv csak a hitelmegállapodások azon átruházásaira lesz alkalmazandó, amelyekre az átültetési határidőt követő hat hónap után kerül sor.
- (24) A hitelgondozói tevékenység uniós szintű végzésére feljogosító engedélynek egységes és harmonizált feltételrendszeren kell alapulnia, és e feltételeket az illetékes hatóságoknak arányos módon kell alkalmaznia. Az adósok és hitelfelvevők számára biztosított védelem szintjének megóvása és a bizalom erősítése érdekében a hitelgondozói engedély megadásának és fenntartásának feltételeivel biztosítani kell, hogy a hitelgondozók és a hitelgondozóban befolyásoló részesedéssel rendelkező vagy a hitelgondozó irányításában részt vevő személyek nem szerepelnek bünygyi nyilvántartásban vagy on elleni bűncselekmények, pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos bűncselekmények vagy testi épség elleni súlyos bűncselekmények miatt, és jó hírnévvel rendelkeznek. Hasonlóképpen, az említett személyek és a hitelgondozó nem tartozhatnak fizetéseképtelenségi eljárás hatálya alá, és korábban sem nyilváníthatták őket fizetéseképtelenné, kivéve, ha fizetőképességük a nemzeti jognak megfelelően helyreállt. Végül, az adósok védelmére és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartásának biztosítása érdekében elő kell írni megfelelő irányítási rendszerek és belső kontrollmechanizmusok, illetve panaszkezelési rendszerek létrehozását és felügyeletét. Emellett a hitelgondozók számára elő kell írni, hogy méltányosan és a hitelfelvevők pénzügyi helyzetét kellően figyelembe véve járjanak el. Ha nemzeti szinten működnek adósságtörlesztést segítő adósságkezelő szolgálatok, akkor a hitelgondozóknak meg kell fontolnuk azt, hogy a hitelfelvevőket ilyen szolgálatokhoz irányítsák.
- (25) A hosszadalmas eljárások és a bizonytalanság elkerülése érdekében meg kell határozni a kérelmezők által benyújtandó információkra vonatkozó követelményeket, valamint az engedély kiadására vonatkozó észszerű határidőket és az engedély visszavonásának

feltételeit. Ha a hatóságok visszavonják egy más tagállamban hitelgondozói tevékenységet végző hitelgondozó engedélyét, arról tájékoztatni kell a fogadó tagállam illetékes hatóságait. Ugyanígy, az engedélyezett hitelgondozók számával és azonosságával kapcsolatos átláthatóság biztosítása érdekében minden tagállamban létre kell hozni egy naprakész online nyilvántartást.

- (26) A hitelgondozókat felelőssé kell tenni annak biztosításáért, hogy tevékenységeik hitelgondozási szolgáltatóhoz való kiszervezése ne okozhasson indokolatlan működési kockázatot vagy a hitelgondozási szolgáltató nemzeti vagy uniós jogi követelménynek való meg nem felelését, és ne korlátozhassa a felügyeleti hatóságot feladatai ellátásában és a hitelfelvevők jogainak védelmében.
- (27) Mivel a hitelező a hitelmegállapodás kezelésére és érvényesítésére vonatkozó megbízással jogai és kötelezettségei, illetve a hitelfelvevővel folytatott közvetlen kapcsolattartás tekintetében is felhatalmazást ad a hitelgondozónak, de a végső felelősséget megtartja, a hitelező és a hitelgondozó közötti kapcsolatot egyértelműen, írásban kell meghatározni, és az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni annak ellenőrzését.
- (28) A hitelgondozók határon átnyúló tevékenységhez való jogának biztosítása érdekében, illetve e tevékenységek felügyelete céljából ez az irányelv megállapítja az engedélyezett hitelgondozók határon átnyúló tevékenységhez való jogának gyakorlására szolgáló eljárást. A székhely szerinti és a fogadó tagállam hatóságai közötti és a hitelgondozóval folytatott kommunikációnak észszerű határidőkön belül kell zajlania.
- (29) A határon átnyúló tevékenységet folytató hitelgondozók eredményes és hatékony felügyelete érdekében létre kell hozni a székhely szerinti és a fogadó tagállam illetékes hatóságai közötti együttműködés konkrét keretét. E keretnek lehetővé kell tennie az információk cseréjét – azok bizalmas jellegének fenntartásával –, a helyszíni és a helyszínen kívüli szemléket, a segítségnyújtást, továbbá az ellenőrzések és a vizsgálatok eredményeinek és a hozott intézkedéseknek a bejelentését.
- (30) A hitelfelvásárlói és a hitelgondozói tevékenység megkezdésének fontos előfeltételévé kell tenni, hogy a szóban forgó intézmények az uniós és a nemzeti adatvédelmi szabályok betartása mellett minden releváns információhoz hozzáférjenek, és ezt a tagállamoknak kell biztosítaniuk.
- (31) A hitelintézetek számára elő kell írni, hogy hitelmegállapodásaik átruházásakor tájékoztassák felügyeleti hatóságukat és az ezen irányelvnek való megfelelést felügyelő illetékes hatóságot az átruházott hitelportfólió fő tulajdonságairól, továbbá a vásárló azonosító adatairól és adott esetben annak unióbeli képviselőjéről. Az illetékes hatóságot kötelezni kell arra, hogy az említett információkat továbbítsa a hitelfelvásárló felügyeletében illetékes hatóság és a hitelfelvevő székhelye szerinti illetékes hatóság részére. Az ilyen átláthatósági követelmények lehetővé teszik a hitelmegállapodások átruházásának Unión belüli harmonizált és eredményes felügyeletét.
- (32) A Tanács cselekvési tervének részeként a nemteljesítő hitelmegállapodásokra vonatkozó egységes és standardizált adatokkal egészítik ki a hitelintézetek adat-infrastuktúráját. Az Európai Bankhatóság adattáblákat dolgozott ki a banki könyvben szereplő hitelezési kitétségekre vonatkozó adatszolgáltatáshoz és annak lehetővé tételéhez, hogy a potenciális vásárlók megállapíthassák a hitelmegállapodások értékét, és elvégezhessék előzetes vizsgálataikat. Az ilyen táblák hitelmegállapodásokra való

alkalmazása csökkentené az információs aszimmetriát a hitelmegállapodások potenciális vásárlói és eladói között, és így hozzájárulna egy működő uniós másodlagos piac kifejlesztéséhez. Az EBH-nak ezért az adattáblákat végrehajtás-technikai standardokká kell átdolgoznia, a hitelintézeteknek pedig a standardok használatával elő kell segíteniük az értékesítésre szánt hitelmegállapodások értékének megállapítását.

- (33) Mivel a nemteljesítő hitelekkel álló portfólió értékének megállapítása bonyolult és összetett folyamat, a másodlagos piacokon vásárlók jellemzően szakmai befektetők. Gyakran befektetési alapok, pénzügyi intézmények vagy hitelintézetek. Nem új hiteleket teremtenek, hanem meglévő hiteleket vásárolnak saját kockázatukra, vagyis nem jelentenek prudenciális kockázatot, és a rendszerszintű kockázatokhoz való potenciális hozzájárulásuk elhanyagolható. Az ilyen típusú befektetők számára ezért nem lenne indokolt előírni, hogy engedélyt kelljen kérniük vagy külön feltételeknek kelljen megfelelniük ahhoz, hogy ilyen tevékenységet végezhesenek. Ugyanakkor fontos, hogy az uniós és a nemzeti fogyasztóvédelmi szabályok érvényesek maradjanak, és a hitelfelvevők jogai továbbra is megegyezzenek az eredeti hitelmegállapodásból eredőkkel.
- (34) Harmadik országbeli hitelfelvásárlók esetében az uniós fogyasztók kevésbé hagyathozhatnak az uniós jogszabályok szerinti jogaikra, a nemzeti hatóságok pedig nehezebben tudják felügyelni a hitelmegállapodások érvényesítését. A hírnévkockázat miatt maguk a hitelintézetek is visszariadhatnak a hitelmegállapodások harmadik országbeli hitelfelvásárlók számára való értékesítésétől. A fogyasztói hitelek harmadik országbeli felvásárlóinak képviselőit arra kötelezve, hogy a hitelmegállapodások gondozásával az unióban belül engedélyezett hitelintézetet vagy hitelgondozót jelöljenek ki, biztosítható, hogy a fogyasztói jogok a hitelmegállapodás átruházása után ugyanazon a szinten maradjanak. A hitelgondozó köteles betartani az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokat, az egyes tagállamok nemzeti hatóságait pedig fel kell hatalmazni a hitelgondozói tevékenység eredményes felügyeletéhez szükséges hatáskörökkel.
- (35) A hitelgondozó vagy hitelintézet szolgáltatásait igénybe vevő hitelfelvásárlóknak tájékoztatniuk kell erről az illetékes hatóságokat, hogy azok felügyelni tudják a hitelgondozónak a hitelfelvevővel szembeni magatartását. A hitelfelvásárlók kötelesek továbbá kellő időben tájékoztatni a felügyeletükért felelős illetékes hatóságokat arról, ha hitelintézetet vagy hitelgondozót váltanak.
- (36) A hitelmegállapodást közvetlenül érvényesítő hitelfelvásárlóknak be kell tartaniuk a hitelmegállapodásra alkalmazandó jogot, ideértve a hitelfelvevőre alkalmazandó fogyasztóvédelmi szabályokat is. Továbbra is érvényesnek kell lenniük különösen a szerződések érvényesítésére vonatkozó, a fogyasztóvédelmi és a büntetőjogi nemzeti szabályoknak, amelyek érvényesülését az illetékes hatóságoknak kell biztosítaniuk a tagállamok területén.
- (37) Az ezen irányelvben meghatározott kötelezettségek érvényesítésének elősegítése érdekében, ha a hitelfelvásárló székhelye nem az Unióban található, az ezen irányelvet átültető nemzeti jogszabálynak elő kell írnia, hogy a hitelmegállapodás átruházásáról szóló szerződés megkötésekor a harmadik országbeli hitelfelvásárló kijelöljön egy olyan uniós székhelyű képviselőt, amelyhez az illetékes hatóságok a hitelfelvásárló mellett vagy helyett fordulhatnak. Ez a képviselő felel az irányelv által a hitelfelvásárlóval szemben előírt kötelezettségek betartásáért.

- (38) A tagállamokban jelenleg különböző hatóságok vannak megbízva a hitelgondozók és a hitelfelvásárlók engedélyezésével és felügyeletével, ezért elengedhetetlen, hogy a tagállamok tisztázzák e hatóságok szerepét, és megfelelő hatáskörökkel ruházzák fel azokat, különösen mivel előfordulhat, hogy más tagállamokban szolgáltatásokat nyújtó szervezeteket is felügyelniük kell. Az Unió-szerte hatékony és arányos felügyelet biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell az illetékes hatóságok számára az ezen irányelv szerinti feladataik ellátásához – többek között a szükséges információk beszerzéséhez, az esetleges szabálysértések vizsgálatához, a hitelfelvevők panaszainak kezeléséhez, valamint szankciók és korrekciós intézkedések kiszabásához (például az engedély visszavonásához) – szükséges hatásköröket. A tagállamoknak az ilyen szankciók alkalmazása esetén biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok arányos módon, indokolás mellett szabják ki azokat, és hogy a szankciókat kiszabó határozatok ellen akkor is bírósági felülvizsgálatot lehessen kérni, ha az illetékes hatóságok nem járnak el az előírt határidőn belül.
- (39) A Tanács „Az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési terv” című dokumentumában jogalkotási kezdeményezéssel kívánta javítani a biztosítékkal rendelkező hitelezők védelmét, mégpedig oly módon, hogy a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárással hatékonyabb módszert bocsát rendelkezésükre a fedezett hitelek értékének érvényesítéséhez.
- (40) A hitelfelvevő fizetésektelensége esetén a biztosítékkal rendelkező hitelezők számára a biztosítéki érték megtérülését garantáló bíróságon kívüli gyorsított és hatékony érvényesítési mechanizmusok nem minden tagállamban állnak rendelkezésre, vagyis a biztosítékkal rendelkező hitelezők ezen tagállamokban csak bíróságon érvényesíthetik a biztosítékokat, ami időigényes és költséges. Ha pedig az ilyen bíróságon kívüli érvényesítési eljárások rendelkezésre állnak, azok hatálya és hatékonysága tagállamonként eltér. Ezért létre kell hozni egy önálló, uniós szinten közös mechanizmust, amely minden tagállamban rendelkezésre áll. E mechanizmus azonban nem helyezheti hatályon kívül a meglévő nemzeti érvényesítési intézkedéseket, ideértve a bíróság bevonását nem igénylő intézkedéseket is.
- (41) Egyes tagállamok bíróságon kívüli eljárásainak hatékonysághiánya jelentős mértékben hozzájárul ahhoz, hogy üzleti hitelfelvevők nemteljesítése esetén alacsony a fedezett hitelmegállapodások visszafizetési rátája. Egyes meglévő eljárások hossza a biztosítékkal rendelkező hitelezők számára további költségeket, a biztosítékként nyújtott eszközök tekintetében pedig értékvesztést jelent. Azokban a tagállamokban, amelyek bizonyos típusú biztosítékok esetében nem hoztak létre bíróságon kívüli érvényesítési eljárásokat, a biztosítékkal rendelkező hitelezők gyakran hosszadalmas bírósági érvényesítési folyamatokkal szembesülnek.
- (42) Az Unión belüli meglévő érvényesítési eljárások a hitelhez jutás tekintetében néha Unió-szerte az egyenlő versenyfeltételek hiányát eredményezik a hitelintézetek és a vállalkozások, különösen a kkv-k számára, amelyek a nagyvállalatoknál jelentősebb mértékben vannak a banki hitelekre utalva. A visszafizetési ráták tagállamok közötti egyenlőtlensége miatt a bankhitelek eltérő mértékben állnak a kkv-k rendelkezésére, mivel a hitelintézetek hitelezési kapacitása – a prudenciális követelmények és a nemteljesítő hitelek kezelésének erőforrásigénye miatt – a nemteljesítő hitelek mérlegbeli felhalmozódásának megfelelően csökken. Ez növeli a bizalomhiányt azzal kapcsolatban, hogy a biztosítékok mennyiben érvényesíthetők a különböző tagállamokban, és a letelepedés helyétől függően – vagyis a valós hitelképességtől függetlenül – növelheti a hitelfelvételi költségeket. Ezért az egységes piac, a bankunió és a tőkepiaci unió esetében egy új, közös eljárásra van szükség, továbbá biztosítani

kell, hogy a hitelintézetek és a fedezett hitelmegállapodások megkötésével minden tagállamban hitelkibocsátási engedéllyel rendelkező vállalkozások képesek legyenek arra, hogy az említett megállapodásokat bíróságon kívüli eredményes és gyorsított érvényesítési eljárások útján érvényesítsék.

- (43) A fogyasztók védelme érdekében a fogyasztókkal kötött hitelmegállapodásokat ki kell zárni az ezen irányelv szerinti bíróságon kívüli gyorsított érvényesítési mechanizmus hatályából. Hasonlóképpen, az egyéni vállalkozók védelme érdekében a mechanizmust nem szabad alkalmazni azon hitelmegállapodásokra, amelyek biztosítéki fedezeteként az egyéni vállalkozó elsődleges lakóhelye szolgál.
- (44) Mivel a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus önkéntes eszköz, amely a biztosítékkal rendelkező hitelező és az üzleti hitelfelvevő közötti megállapodáson alapul, a hitelfelvevőt tájékoztatni kell annak következményeiről, ha a hitelező igénybe kívánja venni a gyorsított eljárást, illetve az eljárás feltételeiről. A feltételeket ezért a hitelező és a hitelfelvevő közötti írásos megállapodásban vagy – ha a nemzeti jog előírja – közjegyzői okirat formájában kell rögzíteni.
- (45) Az üzleti hitelfelvevők védelme érdekében helyénvaló gondoskodni az ahhoz szükséges intézkedésekről, hogy a hitelezők észszerű fizetési határidőt biztosítsanak a hitelfelvevőknek az ilyen típusú érvényesítés elkerüléséhez.
- (46) Annak biztosítása érdekében, hogy a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus gyors és eredményes eszköze legyen a biztosítéki érték érvényesítésének, a biztosítékkal rendelkező hitelező és az üzleti hitelfelvevő közötti vonatkozó megállapodásnak tartalmaznia kell egy közvetlen végrehajthatóságra vonatkozó záradékot, amely lehetővé teszi a biztosíték közvetlen, bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján való végrehajtását, bírósági végrehajtási záradék megszerzésének kényszere nélkül.
- (47) Azokban a tagállamokban, amelyek már bevezettek bíróságon kívüli érvényesítési eljárásokat, ezek az eljárások összefonódnak a nemzeti polgári, kereskedelmi, tulajdon-, fizetéseképtelenségi és közjogi jogszabályokkal, az alkalmazható érvényesítési eljárás pedig a biztosítékként nyújtott eszköz típusától függ, és az ingatlanok esetében gyakran szigorúbb eljárási elemeket és minimumszintű bírósági felügyeletet tartalmaz. A tagállamok számára ezért rugalmasságot kell biztosítani annak eldöntéséhez, hogy a biztosítékkal rendelkező hitelezők milyen típusú érvényesítési eljárást alkalmazhassanak a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés céljaira: nyilvános árverést, magánúton történő értékesítést vagy – egyes nemzeti keretekben – az eszköz tulajdonba vételét.
- (48) Annak biztosítása érdekében, hogy a biztosítékkal rendelkező hitelező csak az üzleti hitelfelvevő által a hitelmegállapodás alapján fizetendő esedékes összeget hajtsa be, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a biztosítékkal rendelkező hitelező köteles legyen megfizetni az üzleti hitelfelvevőnek a fedezett hitelmegállapodás alapján fennálló összeg és az eszköz (nyilvános árverés útján vagy magánúton történő) értékesítéséből befolyó összeg – illetve tulajdonba vétel esetén a fennálló összeg és a tulajdonba vétel céljából megállapított érték – pozitív különbségét. Ha a tagállamok előírják, hogy a biztosíték realizálása tulajdonba vétellel történjen, helyénvaló, hogy a hitelfelvevő számára kifizetendő pozitív különbség a fedezett hitelmegállapodás fennálló összege és az eszköz megállapított értéke közötti különbség legyen. Ha a gyorsított érvényesítés útján behajtott összeg kisebb, mint a fedezett hitelmegállapodás alapján fennálló összeg, a tagállam nem akadályozhatja meg a fedezett hitelmegállapodás feleit abban, hogy kifejezetten megállapodjanak a tekintetben, hogy

a biztosítéknak a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján való realizálásával a hitel visszafizetettnek tekinthető.

- (49) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ha a hitelező harmadik félre ruház át egy olyan fedezett hitelmegállapodást, amely az ezen irányelv szerinti bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítést ír elő, akkor az említett harmadik fél maga is jogot szerez a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés használatára, mégpedig a biztosítékkal rendelkező hitelezőre vonatkozó azonos feltételek mellett.
- (50) A fizetéseképtelenséget megelőző és fizetéseképtelenségi szabályokkal való összhang biztosítása érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy amennyiben a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről és a második esélyről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat³⁴ szerinti megelőző szerkezetátalakítás eljárás indul az üzleti hitelfeltevővel szemben, úgy a biztosítéknak a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján való realizálása az említett irányelvet átültető nemzeti jogszabályoknak megfelelően az egyedi végrehajtási keresetek felfüggesztésének hatálya alá tartozzon. Az üzleti hitelfeltevővel szemben indított fizetéseképtelenségi eljárások esetén célszerű, hogy a biztosítéknak a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján való realizálása szintén az említett irányelvet átültető nemzeti jogszabályoknak megfelelően az egyedi végrehajtási keresetek felfüggesztésének hatálya alá tartozzon. Annak kérdését, hogy a gyorsított mechanizmus keretében a biztosítékkal rendelkező hitelezők akkor is elsőbbségi hozzáféréssel rendelkezzenek-e a biztosítékhoz, ha a fizetéseképtelenségi eljárás már megindult, a nemzeti jogszabályokban kell rendezni.
- (51) Mivel a hitelintézetek által a hitelfeltevő nemteljesítése esetén a biztosítéki érték érvényesítése céljából alkalmazott bíróságon kívüli eljárások számáról csak korlátozott adatok állnak rendelkezésre, a hitelintézeteket felügyelő illetékes nemzeti hatóságok számára elő kell írni, hogy információkat gyűjtsenek a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás útján érvényesített fedezett hitelmegállapodások számáról és az ilyen érvényesítés időbeli kereteiről. A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárás eredményességének megismerése érdekében a tagállamoknak az irányelv alkalmazási kezdőnapja után eltelt egy évtől kezdve éves statisztikai adatokat kell a Bizottság rendelkezésére bocsátaniuk a témában.
- (52) A 2014/17/EU irányelv, a 2008/48/EK irányelv és a 93/13/EGK irányelv szerinti szerződés előtti kötelezettségek sérelme nélkül, továbbá a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében a hitelmegállapodás feltételeinek módosítása előtt kellő időben a fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani az ilyen módosítások egyértelmű és átfogó jegyzékét, végrehajtásuk ütemezését és a szükséges részleteket, valamint annak a nemzeti hatóságnak a nevét és címét, amelynél a fogyasztó panaszt tehet.
- (53) Mivel a másodlagos hitelpiacok teljesítménye nagyban függ majd a részt vevő szervezetek jó hírétől, a hitelgondozóknak hatékony mechanizmusokat kell létrehozniuk a hitelfeltevők panaszainak a kezelésére. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a hitelfelvásárlók és a hitelgondozók felügyeletéért felelős illetékes hatóságok eredményes és hozzáférhető eljárásokkal rendelkezzenek a hitelfeltevők panaszainak kezelésére.

³⁴ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról, COM(2016)723 final, 2016.11.22.

- (54) A személyes adatok kezelésére ezen irányelv alkalmazásában az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁵ és a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁶ rendelkezései egyaránt alkalmazandók. Konkrétabban, amennyiben ezen irányelv alkalmazásának céljából személyes adatok kezelésére kerül sor, meg kell adni annak pontos célját, meg kell említeni a releváns jogalapot és be kell tartani az (EU) 2016/679 rendeletben előírt releváns biztonsági követelményeket, továbbá tiszteletben kell tartani a szükségesség, arányosság, célhoz kötöttség és arányos adatmegőrzési időszak elvét. A személyes adatok beépített és alapértelmezett védelmének valamennyi olyan adatkezelési rendszer szerves részét kell képeznie, amelyet ezen irányelv keretében dolgoznak ki és használnak. Hasonlóképpen, a tagállamok illetékes hatóságai közötti igazgatási együttműködésnek és kölcsönös segítségnyújtásnak összeegyeztethetőnek kell lennie az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben a személyes adatok védelme tekintetében megállapított szabályokkal, és meg kell felelnie az uniós jogszabályokat végrehajtó nemzeti adatvédelmi szabályoknak.
- (55) Annak biztosítása érdekében, hogy a hitelmegállapodás szerinti hitelezői jogoknak vagy magának a hitelmegállapodásnak harmadik személyre történő engedményezése ne érintse a fogyasztók védelmének szintjét, a 2014/17/EU irányelvet módosítani kell oly módon, hogy az említett irányelv hatálya alá tartozó hitel átruházása esetén a fogyasztó minden olyan kifogást jogosult legyen érvényesíteni a hitelfelvásárlóval szemben, amely az eredeti hitelezővel szemben rendelkezésére állt, és tájékoztatást kapjon az engedményezésről.
- (56) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó az ilyen dokumentumok megküldését indokoltnak tekinti,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. cím

Tárgy, hatály és fogalom meghatározások

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv közös keretet és követelményeket állapít meg a következők tekintetében:

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

- a) hitelgondozók, amelyek hitelintézet vagy hitelfelvásárló nevében járnak el egy hitelintézet vagy annak leányvállalatai által kibocsátott hitelmegállapodás tekintetében;
- b) hitelintézet vagy annak leányvállalatai által kibocsátott hitelmegállapodások hitelfelvásárlói;
- c) kiegészítő, közös, bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus hitelezők és üzleti hitelfelvevők között megkötött, biztosítékkal fedezett hitelmegállapodások tekintetében.

2. cikk

Hatály

- (1) Ezen irányelv 3–22. és 34–43. cikke a következőkre alkalmazandó:
 - a) uniós székhelyű hitelintézet vagy annak uniós székhelyű leányvállalatai által kibocsátott hitelmegállapodás hitelgondozója, amely az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jognak megfelelően a hitelező nevében jár el;
 - b) uniós székhelyű hitelintézet vagy annak uniós székhelyű leányvállalatai által kibocsátott hitelmegállapodás hitelfelvásárlója, amely az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jognak megfelelően átvállalja a hitelező hitelmegállapodás szerinti kötelezettségeit.
- (2) Ezen irányelv 3., 23–33. és 39–43. cikke alkalmazandó a hitelezők és az üzleti hitelfelvevők között megkötött azon fedezett hitelmegállapodásokra, amelyeket az üzleti hitelfelvevő olyan ingó- és ingatlaneszközei fedeznek, amelyeket a hitelező biztosítékként kap a fedezett hitelmegállapodásból eredő követelések törlesztésének fedezetére.
- (3) Ez az irányelv nem érinti a hatálya alá tartozó hitelmegállapodások tekintetében a 2014/17/EU irányelv, a 2008/48/EK irányelv és a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az ezen irányelveket átültető nemzeti rendelkezések alapján a fogyasztóknak nyújtott védelmet.
- (4) Ezen irányelv 3–22. és 34–43. cikke nem alkalmazandó a következőkre:
 - a) hitelmegállapodás uniós székhelyű hitelintézet vagy annak uniós székhelyű leányvállalatai általi gondozása;
 - b) olyan hitelmegállapodás gondozása, amelyet nem egy uniós székhelyű hitelintézet vagy annak uniós székhelyű leányvállalatai bocsátottak ki, kivéve, ha a kibocsátott hitelmegállapodást ilyen intézmény vagy annak leányvállalatai által kibocsátott hitelmegállapodásra cserélik;
 - c) hitelmegállapodás uniós székhelyű hitelintézet vagy annak uniós székhelyű leányvállalatai általi felvásárlása;
 - d) hitelmegállapodásoknak a 41. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett időpont előtti átruházása.
- (5) Ezen irányelv 3., 23–33. és 34–43. cikke nem alkalmazandó a következőkre:
 - a) hitelezők és olyan hitelfelvevők között megkötött fedezett hitelmegállapodások, amelyek a 2008/48/EK irányelv 3. cikkének a) pontja szerinti fogyasztók;

- b) hitelezők és olyan üzleti hitelfelvevők között megkötött fedezett hitelmegállapodások, amelyek nonprofit vállalkozások;
- c) hitelezők és üzleti hitelfelvevők között megkötött olyan fedezett hitelmegállapodások, amelyeket a következő típusú biztosítékok fedeznek:
 - i. a 2002/47/EK irányelv³⁷ 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodás;
 - ii. az üzleti hitelfelvevő elsődleges lakóhelyéül szolgáló lakóingatlan.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- (1) „hitelintézet”: az 575/2013/EU rendelet³⁸ 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézet;
- (2) „hitelező”: hitelintézet vagy más olyan jogi személy, amely szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása keretében hitelt bocsátott ki vagy hitelfelvásárló;
- (3) „hitelfelvevő”: jogi vagy természetes személy, amely hitelmegállapodást kötött egy hitelezővel;
- (4) „üzleti hitelfelvevő”: jogi vagy természetes személy, amely nem fogyasztó, és amely hitelmegállapodást kötött egy hitelezővel;
- (5) „hitelmegállapodás”: olyan eredeti állapotú, módosított vagy kicserélt megállapodás, amely alapján a hitelező hitelt nyújt vagy annak nyújtására ígéretet tesz halasztott fizetés, kölcsön vagy más, ezekhez hasonló pénzügyi megoldás formájában;
- (6) „fedezett hitelmegállapodás”: hitelintézet vagy más hitelkibocsátási engedéllyel rendelkező vállalkozás által kötött hitelmegállapodás, amelyet a következő biztosítékok bármelyike fedez:
 - a) ingatlaneszközzel kapcsolatban valamely tagállamban általánosan használt jelzálog, teher, zálogjog vagy más hasonló biztosítéki jog;
 - b) ingóeszközzel kapcsolatban valamely tagállamban általánosan használt zálog, teher, zálogjog vagy más hasonló biztosítéki jog;
- (7) „hitelfelvásárló”: olyan természetes vagy jogi személy, amely nem hitelintézet vagy annak leányvállalata, és amely szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása keretében hitelt vásárol;
- (8) „hitelgondozó”: olyan természetes vagy jogi személy, amely nem hitelintézet vagy annak leányvállalata, és amely egy hitelező nevében legalább a következő tevékenységek egyikét végzi:
 - a) nyomon követi a hitelmegállapodás teljesítését;

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.).

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

- b) gyűjti és kezeli a hitelmegállapodás, a hitelfelvevő és a hitelmegállapodást fedező biztosíték állapotára vonatkozó információkat;
 - c) tájékoztatja a hitelfelvevőket a kamatlábak és a díjak megváltozásáról és a hitelmegállapodás alapján esedékes kifizetésekről;
 - d) a hitelező nevében érvényesíti a hitelmegállapodás szerinti jogokat és kötelezettségeket, ideértve a törlesztések igazgatását;
 - e) újratárgyalja a hitelmegállapodás feltételeit a hitelfelvevőkkel, amennyiben azok nem a 2014/17/EU irányelv 4. cikkének 5. pontja vagy a 2008/48/EK irányelv 3. cikkének f) pontja szerinti hitelközvetítők;
 - f) kezeli a hitelfelvevők panaszait.
- (9) „székhely szerinti tagállam”: az a tagállam, amelyben a hitelgondozó lakhelye vagy székhelye található;
- (10) „fogadó tagállam”: az a székhely szerinti tagállamtól eltérő tagállam, amelyben a hitelgondozó fiókteleppel rendelkezik, ügynököt jelölt ki vagy szolgáltatást nyújt;
- (11) „fogyasztó”: a 2008/48/EK irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott fogyasztó.

II. cím

Hitelgondozók

I. fejezet

A hitelgondozók engedélyezése

4. cikk

Általános követelmények

- (1) A tagállamok előírják, hogy a hitelgondozó az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések követelményeinek megfelelően engedélyt szerezzen a székhely szerinti tagállamban, mielőtt annak területén megkezdene tevékenységeit.
- (2) A tagállamok az ilyen engedély megadására vonatkozó hatáskörrel a 20. cikk (3) bekezdése alapján kijelölt illetékes hatóságokat ruházzák fel.

5. cikk

Az engedély megadásával kapcsolatos követelmények

- (1) A tagállamok megállapítják a 4. cikk (1) bekezdésében említett engedély megadásával kapcsolatos következő követelményeket:
 - a) a kérelmező uniós polgár vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 54. cikkében említett jogi személy;
 - b) a jogi személy kérelmezők irányító vagy ügyviteli szervének tagjai és a kérelmezőkben az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 36. pontja

szerinti befolyásoló részesedéssel rendelkező személyek, illetve a természetes személy kérelmezők rendelkeznek a következő tulajdonságokkal:

- i. kellően jó hírnévvel rendelkeznek;
 - ii. nem szerepelnek bűnügyi nyilvántartásban vagy bármely más ennek megfelelő nemzeti adattárban vagyon elleni vagy pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos vagy testi épség elleni súlyos bűncselekmények miatt;
 - iii. nem tartoznak fizetésképtelenségi eljárás hatálya alá, és korábban sem nyilvánították őket fizetésképtelenné, kivéve, ha fizetőképességük a nemzeti jognak megfelelően helyreállt;
- c) a kérelmező megfelelő irányítási rendszerekkel és belső kontrollmechanizmusokkal biztosítja a hitelfelvevők jogainak tiszteletben tartását és a személyes adatok védelmét, a hitelmegállapodásra vonatkozó nemzeti jognak megfelelően;
- d) a kérelmező megfelelő politika alkalmazásával biztosítja, hogy a hitelfelvevők méltányos és gondos bánásmódban részesüljenek, figyelembe véve többek között pénzügyi helyzetüket és adott esetben adósságkezelő vagy szociális szolgálatokhoz való irányításuk szükségességét;
- e) a kérelmező megfelelő és konkrét belső eljárásokkal biztosítja a hitelfelvevők panaszainak rögzítését és kezelését.
- (2) Ha a kérelmező nem teljesíti az (1) bekezdésben meghatározott követelményeket, akkor a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai nem adják meg a 4. cikk (1) bekezdése szerinti engedélyt.

6. cikk

Engedélyezési eljárás

- (1) A tagállamok kialakítják a hitelgondozók engedélyezésére vonatkozó eljárást, amelynek keretében a kérelmező benyújthatja kérelmét és a székhely szerinti tagállam számára annak ellenőrzéséhez szükséges minden információt, hogy a kérelmező teljesítette az 5. cikk (1) bekezdését átültető nemzeti rendelkezésekben megállapított feltételeket.
- (2) Az (1) bekezdésben említett engedélykérelemhez csatolni kell a következőket:
- a) bizonyíték a kérelmező jogállásáról és adott esetben a kérelmező alapító okirata;
 - b) a kérelmező központi irodájának vagy bejegyzett székhelyének címe;
 - c) a kérelmező irányító vagy ügyviteli szervét alkotó tagok és a kérelmezőben az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 36. pontja szerinti befolyásoló részesedéssel rendelkező személyek személyazonossága;
 - d) bizonyíték arról, hogy a kérelmező és az e cikk c) pontjában említett személyek teljesítik az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltételeket;
 - e) bizonyíték az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett irányítási rendszerekről és belső kontrollmechanizmusokról;
 - f) bizonyíték az 5. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett politikáról;

- g) bizonyíték az 5. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett belső eljárásokról;
 - h) a 10. cikk (1) bekezdésében említett kiszervezési megállapodás.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai az engedélykérelem kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül megvizsgálják annak hiánytalanságát. Ha a kérelem hiányos, az illetékes hatóságok határidőt szabnak a kérelmezőnek a további szükséges információk benyújtására, és tájékoztatják a kérelmezőt, amint a kérelmet hiánytalannak találják.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a hiánytalan kérelem kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül megvizsgálják, hogy a kérelmező megfelel-e az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseknek. Az illetékes hatóságok a vizsgálat befejeztével teljes körű indokolással ellátott határozatot hoznak az engedély megadásáról vagy a kérelem elutasításáról, és azt öt munkanapon belül közlik a kérelmezővel.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmező a hiánytalan kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül törvényszéki jogorvoslattal élhessen akkor, ha a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai az 5. cikk (2) bekezdése alapján elutasítják az engedélykérelmet, vagy nem hoznak határozatot az engedélykérelem ügyében.

7. cikk

Az engedély visszavonása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a következő esetekben visszavonhassák a hitelgondozónak adott engedélyt: ha a hitelgondozó
- a) a kiállítás időpontjától számított 12 hónapon belül nem él az engedéllyel;
 - b) kifejezetten lemond az engedélyről;
 - c) több mint hat hónapja nem folytat hitelgondozói tevékenységet;
 - d) valótlan nyilatkozatok révén, vagy más szabálytalan módon szerezte meg az engedélyt;
 - e) már nem teljesíti a 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeket;
 - f) súlyosan megszegi az alkalmazandó szabályokat, ideértve az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseket is.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai az engedély (1) bekezdésnek megfelelő visszavonásakor azonnal tájékoztassák a fogadó tagállam illetékes hatóságait, ha a hitelgondozó a 11. cikk alapján is nyújt szolgáltatásokat.

8. cikk

Az engedélyezett hitelgondozók nyilvántartása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok hozzák létre és tartásuk fenn a területükön szolgáltatás nyújtására engedélyezett hitelgondozók nyilvántartását, ideértve a 11. cikk alapján szolgáltatást nyújtó hitelgondozókat is.

- (2) A nyilvántartást a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni az interneten, és rendszeresen aktualizálni kell.
- (3) Az engedély visszavonása esetén az illetékes hatóságok azonnal aktualizálják a nyilvántartást.

9. cikk

A hitelgondozó és a hitelező közötti szerződéses jogviszony

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó a hitelmegállapodás kezelésére és érvényesítésére vonatkozó szolgáltatásait a hitelezővel kötött írásos megállapodás alapján végezze.
- (2) Az (1) bekezdésben említett megállapodásnak tartalmaznia kell a következőket:
 - a) a hitelgondozó által végzendő hitelgondozási tevékenységek részletes ismertetése;
 - b) a hitelgondozó díjazása vagy a díjazás kiszámításának módja;
 - c) a hitelező hitelfeltevővel szembeni, hitelgondozó általi képviselőtének mértéke;
 - d) a felek nyilatkozata a hitelmegállapodásra vonatkozó uniós és nemzeti jog betartásáról, többek között a fogyasztóvédelem tekintetében.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó az (1) bekezdésben említett szerződés dátumától számított legalább 10 évig nyilvántartást vezessen és őrizzen a következőkről:
 - a) a hitelezővel és a hitelfeltevővel folytatott levelezés;
 - b) az általa a hitelező nevében kezelt és érvényesített egyes hitelmegállapodásokkal kapcsolatban kapott hitelezői utasítások.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó a (3) bekezdésben említett nyilvántartásokat kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésre bocsássa.

10. cikk

A hitelgondozó általi kiszervezés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy ha a hitelgondozó a rendszerint általa végzendő tevékenységek ellátására harmadik felet (hitelgondozási szolgáltatót) von be, akkor is a hitelgondozó maradjon teljeskörűen felelős az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti kötelezettségek teljesítéséért. Az említett hitelgondozási tevékenységek kiszervezése a következő feltételek mellett lehetséges:
 - a) a hitelgondozó és a hitelgondozási szolgáltató közötti írásos kiszervezési megállapodás, amelynek értelmében a hitelgondozási szolgáltató köteles betartani a hitelmegállapodásra vonatkozó releváns uniós és nemzeti jogot;
 - b) a hitelgondozó ezen irányelv szerinti kötelezettségei nem ruházhatók át;
 - c) a hitelgondozónak az ügyfeleivel szembeni szerződéses jogviszonya és kötelezettségei nem változnak;

- d) a hitelgondozó engedélyezésével kapcsolatban továbbra is teljesülnek az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek;
 - e) a hitelgondozási szolgáltatónak való kiszervezés nem akadályozza az illetékes hatóságokat a hitelgondozó 12. és 20. cikk szerinti felügyeletében;
 - f) a hitelgondozó közvetlenül hozzáfér a hitelgondozási szolgáltatónak kiszervezett szolgáltatásokkal kapcsolatos releváns információkhoz;
 - g) a hitelgondozó megőrzi az ahhoz szükséges szakértelmet és erőforrásokat, hogy a kiszervezési megállapodás megszüntetése esetén újra el tudja végezni a kiszervezett tevékenységeket.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó az (1) bekezdésben említett szerződés dátumától számított legalább 10 évig nyilvántartást vezessen és őrizzen a hitelgondozási szolgáltatónak adott utasításairól.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó és a hitelgondozási szolgáltató a (2) bekezdésben említett információkat kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésre bocsássa.

II. fejezet

Határokon átnyúló hitelgondozás

11. cikk

A hitelgondozási tevékenység végzésének szabadsága a fogadó tagállamban

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállamban az 5. cikkel összhangban engedélyezett hitelgondozónak jogában álljon az említett engedély hatályába tartozó szolgáltatásokat az Unióban nyújtani.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az 5. cikkel összhangban a székhely szerinti tagállamban engedélyezett hitelgondozó fogadó tagállamban kíván szolgáltatásokat nyújtani, a hitelgondozó benyújtsa a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságának a következő információkat:
- a) a fogadó tagállam megnevezése, amelyben a hitelgondozó szolgáltatásokat kíván nyújtani;
 - b) adott esetben a fogadó tagállamban létrehozott fióktelep címe;
 - c) adott esetben a fogadó tagállamban kijelölt ügynök azonosító adatai és címe;
 - d) a fogadó tagállamban a hitelgondozói tevékenységek irányításáért felelős személyek azonosító adatai;
 - e) adott esetben a hitelmegállapodásra alkalmazandó jogszabályok betartásának biztosítása érdekében hozott azon intézkedések részletes ismertetése, amelyek célja a belső eljárások, az irányítási szabályok és a belső kontrollmechanizmusok kiigazítása.
- (3) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a (2) bekezdésben említett információk beérkezésétől számított 30 munkanapon belül továbbítják a szóban forgó információkat a fogadó tagállam illetékes hatóságainak, amelyek haladéktalanul visszaigazolják azok kézhezvételét. A székhely szerinti tagállam

illetékes hatóságai ezt követően tájékoztatják a hitelgondozót a kézhezvételi visszaigazolásáról.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó bíróság előtt jogorvoslással élhessen, ha a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai elmulasztják az információk továbbítását.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy miután a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai továbbították a (2) bekezdésben említett információkat, a hitelgondozó a következők közül a korábbi időponttól kezdve megkezdhesse szolgáltatások nyújtását a fogadó tagállamban:
 - a) az (3) bekezdésben említett tájékoztatás a fogadó tagállam illetékes hatóságai általi visszaigazolásának kézhezvétele;
 - b) az a) pontban említett visszaigazolás kézhezvételének hiányában, az információk (3) bekezdésben említett továbbításának időpontjától számított két hónap elteltével.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó a (3) bekezdéssel összhangban közölt információk tekintetében a későbbiekben bekövetkező változásokról a (3)–(5) bekezdésben meghatározott eljárásnak megfelelően tájékoztassa a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságát.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a fogadó tagállam illetékes hatóságai a 8. cikkben említett nyilvántartásban rögzítsék azon hitelgondozókat, amelyek területükön hitelgondozási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkeznek, továbbá az ezek székhely szerinti tagállamára vonatkozó adatokat.

12. cikk

A határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó hitelgondozók felügyelete

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai vizsgálják felül és értékeljék a fogadó tagállamban szolgáltatásokat nyújtó hitelgondozók ezen irányelv követelményeinek való folyamatos megfelelését.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai jogosultak legyenek a fogadó tagállamban végzett tevékenységeik tekintetében a hitelgondozókat felügyelni, vizsgálni és velük szemben közigazgatási szankciókat vagy büntetéseket és korrekciós intézkedéseket elrendelni.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai közöljék a fogadó tagállamok illetékes hatóságaival a hitelgondozó tekintetében elrendelt intézkedéseket.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a székhely szerinti tagállamban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező hitelgondozó fióktelepet hoz létre vagy ügynököt jelöl ki egy fogadó tagállamban, a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai és a fogadó tagállam illetékes hatóságai szorosan együttműködjenek az ezen irányelvben előírt feladataik és kötelezettségeik ellátásában, különösen az adott fióktelepen vagy az adott ügynök tekintetében végzett ellenőrzések, vizsgálatok és helyszíni szemlék során.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai az ezen irányelvben előírt feladataik és kötelezettségeik ellátása során segítséget

kérjenek a fogadó tagállam illetékes hatóságaitól a fogadó tagállamban létrehozott fióktelepet vagy kijelölt ügynököt érintő helyszíni szemlék elvégzéséhez.

- (6) A tagállamok biztosítják továbbá, hogy a fogadó tagállam illetékes hatóságai jogosultak legyenek minden egyes esetben a legmegfelelőbb intézkedések meghozatalára annak érdekében, hogy eleget tegyenek a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai által kért segítségnyújtásnak.
- (7) Amennyiben a fogadó tagállam illetékes hatóságai úgy döntenek, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai nevében helyszíni szemlét folytatnak, annak eredményeiről haladéktalanul tájékoztatják a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságait.
- (8) A fogadó tagállam illetékes hatóságai saját kezdeményezésükre ellenőrzéseket, szemléket és vizsgálatokat végezhetnek a területükön a székhely szerinti tagállamban engedélyezett hitelgondozók által nyújtott hitelgondozási tevékenységek tekintetében. A fogadó tagállam illetékes hatóságai haladéktalanul közlik a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságaival ezen ellenőrzések, szemlék és vizsgálatok eredményeit.
- (9) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a fogadó tagállam illetékes hatóságainak bizonyítéka van arra, hogy a területén az 11. cikkkel összhangban szolgáltatásokat nyújtó hitelgondozó megszegte az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezésekből eredő kötelezettségeket, ezt a bizonyítékot továbbítsák a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak, és felkérjék őket arra, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket.
- (10) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai a (8) bekezdésben említett kérelemtől számított két hónapon belül tájékoztassák a fogadó tagállam illetékes hatóságait minden olyan közigazgatási vagy egyéb eljárás részleteiről, amelyet a hitelgondozóval szemben a fogadó tagállam által szolgáltatott bizonyítékkal kapcsolatban kezdeményeztek, illetve a hitelgondozóval szemben hozott szankciókról vagy büntetésekről és korrekciós intézkedésekről, vagy adott esetben az intézkedések elmaradásának okát közlő, indokolással ellátott határozatról. Eljárás kezdeményezése esetén a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai rendszeresen tájékoztatják a fogadó tagállam illetékes hatóságait az eljárás állásáról.
- (11) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben – mivel a székhely szerinti tagállam tájékoztatását követően észszerű időn belül nem történt megfelelő intézkedés, vagy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai által hozott intézkedések ellenére, vagy sürgős esetben – a hitelgondozó továbbra is megsérti az ezen irányelv szerinti kötelezettségeket, a fogadó tagállam illetékes hatóságai a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságainak haladéktalan tájékoztatását követően jogosultak legyenek megfelelő közigazgatási szankciókat vagy büntetéseket és korrekciós intézkedéseket alkalmazni annak érdekében, hogy biztosítsák az irányelv rendelkezéseinek a területükön való betartását.

III. cím

Hitelfelvásárlók

13. cikk

A hitelmegállapodással kapcsolatos tájékoztatáshoz való jog

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelező minden szükséges információt rendelkezésre bocsásson a hitelfelvásárló számára annak érdekében, hogy a hitelmegállapodás átruházásáról szóló szerződés megkötése előtt lehetővé tegye számára a hitelmegállapodás értékének, valamint a hitelmegállapodási érték visszaszerzése valószínűségének az értékelését.
- (2) A tagállamok előírják a hitelmegállapodást hitelfelvásárlóra átruházó hitelintézet vagy hitelintézeti leányvállalat számára, hogy tájékoztassa az ezen irányelv 20. cikkének (3) bekezdésével és a 2013/36/EU irányelv³⁹ 4. cikkével összhangban kijelölt illetékes hatóságokat a következőkről:
 - a) a hitelmegállapodás biztosítékát képező eszköz típusa, beleértve az azzal kapcsolatos információkat, hogy a hitelmegállapodást fogyasztóval kötötték-e;
 - b) a hitelmegállapodás értéke;
 - c) a hitelfelvevő és a hitelfelvásárló, valamint adott esetben a hitelfelvásárló 17. cikkkel összhangban kijelölt képviselőjének azonosító adatai és címe.
- (3) A (2) bekezdésben említett illetékes hatóságok haladéktalanul közlik az e bekezdésben említett információkat és az ezen irányelv szerinti feladatuk elvégzéséhez szükségesnek ítélt egyéb információkat azon tagállam illetékes hatóságaival, amelyben a hitelfelvásárló vagy annak a 17. cikkkel összhangban kijelölt képviselője letelepedett, valamint annak a tagállamnak az illetékes hatóságaival, ahol a hitelfelvevő székhelye vagy lakóhelye található.
- (4) Az (1), (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit az (EU) 2016/679 rendelettel és a 45/2001/EK rendelettel összhangban kell alkalmazni.

14. cikk

A nemteljesítő hitelek adataira vonatkozó technikai standardok

- (1) Az EBH végrehajtás-technikai standardtervezeteket dolgoz ki, amelyekben meghatározza azokat a formátumokat, amelyeket az 13. cikk (1) bekezdésében meghatározott információk szolgáltatása céljából a hitelintézeti hitelezőknek használniuk kell annak érdekében, hogy a banki könyvben szereplő hitelkockázati kitétségeikről részletes információkkal szolgáljanak a hitelfelvásárlók számára a hitelmegállapodás átvizsgálása, pénzügyi átvilágítása és értékelése céljából.
- (2) Az EBH [2018. december 31-ig] benyújtja a Bizottsághoz az említett végrehajtás-technikai standardtervezeteket.

³⁹

Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáféréstről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.)

- (3) A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett végrehajtás-technikai standardoknak az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁰ 15. cikkével összhangban történő elfogadására.

15. cikk

A hitelfelvásárlók kötelezettségei

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az 17. cikk (1) bekezdésében említett hitelfelvásárló képviselője kinevezzen egy, az Unióban székhellyel rendelkező hitelintézetet vagy annak az Unióban letelepedett leányvállalatát, vagy egy engedélyezett hitelgondozót, hogy a fogyasztókkal kötött hitelmegállapodások tekintetében hitelgondozási tevékenységet végezzen.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedéseken kívül a hitelfelvásárlókra ne vonatkozzanak a hitelmegállapodások felvásárlásával összefüggő további követelmények.

16. cikk

Hitelgondozók, hitelintézetek és leányvállalataik igénybevétele

- (1) A tagállamok előírják a hitelfelvásárló vagy adott esetben az 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője számára, hogy tájékoztassa azon tagállam illetékes hatóságait, amelyben a hitelfelvásárló vagy képviselőjének lakóhelye vagy székhelye található azon hitelintézet, hitelintézeti leányvállalat vagy hitelgondozó azonosító adatairól és címéről, amelyet igénybe vesz az átruházott hitelmegállapodással kapcsolatos hitelgondozási tevékenység végrehajtására.
- (2) Amennyiben a hitelfelvásárló vagy a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője más hitelintézetet, leányvállalatot vagy hitelgondozó bíz meg a hitel gondozásával, erről a változás előtt legalább két héttel értesíti az (1) bekezdésében említett illetékes hatóságokat, és megadja számukra azon új hitelintézet, leányvállalat vagy hitelgondozó azonosító adatait és címét, amelyet igénybe vesz az átruházott hitelmegállapodással kapcsolatos hitelgondozási tevékenység végrehajtására.
- (3) A tagállamok előírják annak a tagállamnak az illetékes hatóságai számára, amelyben a hitelfelvásárló vagy adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselőjének lakóhelye vagy székhelye található, hogy a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban kapott információkat indokolatlan késedelem nélkül továbbítsák az (1) és (2) bekezdésben említett hitelintézet, leányvállalat vagy hitelgondozó felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak.

17. cikk

Az Unióban nem letelepedett hitelfelvásárlók képviselője

- (1) A tagállamok előírják, hogy hitelmegállapodás átruházása esetén az Unióban lakóhellyel vagy székhellyel nem rendelkező hitelfelvásárló, az Unióban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező képviselőt jelöljön ki írásban.

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

- (2) Az illetékes hatóságok az ezen irányelvnek való folyamatos megfeleléssel kapcsolatos valamennyi kérdésben az (1) bekezdésben említett képviselőhöz fordulnak a hitelfelvásárló mellett vagy helyett, és a képviselő teljes mértékben felelős az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések értelmében a hitelfelvásárlóval szemben előírt kötelezettségek betartásáért.

18. cikk

A hitelmegállapodást közvetlenül érvényesítő hitelfelvásárlók

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a hitelfelvásárló vagy adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője közvetlenül szándékozik érvényesíteni a hitelmegállapodást, ezt a következő információk megadásával közli annak a tagállamnak az illetékes hatóságaival, amelyben a hitelfelvásárló vagy adott esetben képviselőjének lakóhelye vagy székhelye található:
- a hitelmegállapodás biztosítékát képező eszköz típusa, beleértve az azzal kapcsolatos információkat, hogy a hitelmegállapodást fogyasztóval kötötték-e;
 - a hitelmegállapodás értéke;
 - a hitelfeltevő és a hitelfelvásárló vagy a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselőjének azonosító adatai és címe.
- (2) A tagállamok előírják az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok számára, hogy indokolatlan késedelem nélkül továbbítsák az (1) bekezdéssel összhangban kapott információkat a hitelfeltevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságainak.

19. cikk

A hitelmegállapodás hitelfelvásárló általi átruházása

- (1) A tagállamok előírják a hitelmegállapodást egy másik hitelfelvásárló számára átruházó hitelfelvásárló vagy adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője számára, hogy a 18. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságokat értesítse az átruházás tényéről, valamint az új hitelfelvásárló és adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője azonosító adatairól és címéről.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok indokolatlan késedelem nélkül továbbítsák a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban kapott információkat azon tagállam illetékes hatóságai számára, amelyben az új hitelfelvásárló vagy adott esetben képviselőjének lakóhelye vagy székhelye található.

IV. CÍM

Felügyelet

20. cikk

Az illetékes hatóságok által gyakorolt felügyelet

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozók és adott esetben a 10. cikkel összhangban kiszervezett tevékenységeket végző hitelgondozási szolgáltatók

folyamatosan megfeleljenek az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseknek, és biztosítják, hogy e tevékenységeket a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai megfelelő módon felügyeljék az ilyen megfelelés értékelése érdekében.

- (2) Az a tagállam, amelyben a hitelfelvásárló vagy adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik, biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok felelősek legyenek a 15–19. cikkben meghatározott kötelezettségek felügyeletéért a hitelfelvásárlók vagy adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselőik tekintetében.
- (3) A tagállamok kijelölik az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti feladatok és kötelezettségek elvégzéséért felelős illetékes hatóságokat.
- (4) Amennyiben a tagállamok a (3) bekezdés alapján egynél több illetékes hatóságot jelölnek ki, meghatározzák azok mindegyikének sajátos feladatait.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő intézkedések álljanak rendelkezésre annak érdekében, hogy a (3) bekezdés alapján kijelölt illetékes hatóságok beszerezhessék a hitelfelvásárlóktól, azok képviselőitől, a hiteligondozóktól, a 10. cikkel összhangban a hiteligondozó által kiszervezett tevékenységeket végző hiteligondozási szolgáltatóktól, a hitelfelvevőktől és bármely más személytől vagy hatóságtól a következők elvégzéséhez szükséges információkat:
 - a) az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezésekben meghatározott követelményeknek való folyamatos megfelelés értékelése;
 - b) az említett követelmények esetleges megsértésének kivizsgálása;
 - c) közigazgatási szankciók és korrekciós intézkedések alkalmazása a 22. cikket átültető rendelkezésekkel összhangban.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy a (3) bekezdés alapján kijelölt illetékes hatóságok rendelkezzenek az ezen irányelvben meghatározott feladataik és kötelezettségeik gyakorlásához szükséges szakértelemmel, erőforrásokkal, működési kapacitással és hatáskörökkel.

21. cikk

Az illetékes hatóságok felügyeleti szerepe és hatáskörei

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam 20. cikk (3) bekezdése alapján kijelölt illetékes hatóságai rendelkezzenek az ezen irányelvben meghatározott feladataik és kötelezettségeik ellátásához szükséges valamennyi felügyeleti, vizsgálati és szankcionálási hatáskörrel, ideértve a következőket:
 - a) az 5. cikk szerinti engedély megadására vagy megtagadására vonatkozó hatáskör;
 - b) az engedély 7. cikk szerinti visszavonására vonatkozó hatáskör;
 - c) helyszíni és helyszínen kívüli szemlék végrehajtására vonatkozó hatáskör;
 - d) közigazgatási szankciók vagy büntetések és korrekciós intézkedések a 22. cikket átültető rendelkezésekkel összhangban történő alkalmazására vonatkozó hatáskör;

- e) a hitelgondozók és a hitelgondozási szolgáltatók között a 10. cikk (1) bekezdésével összhangban létrejött kiszervezési megállapodások felülvizsgálatára vonatkozó hatáskör.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai évente legalább egyszer értékeljék az 5. cikk (1) bekezdésének c), d) és e) pontjában meghatározott követelmények hitelgondozó általi végrehajtását.
- (3) A tagállamok az érintett hitelgondozó tevékenységeinek mértékét, jellegét, nagyságrendét és összetettségét figyelembe véve meghatározzák a (2) bekezdésben említett értékelés hatókörét.
- (4) A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságai rendszeresen, de legalább évente egyszer tájékoztatják a fogadó tagállamok illetékes hatóságait a (2) bekezdésben említett értékelés eredményeiről, beleértve az esetlegesen elrendelt közigazgatási szankciókat vagy korrekciós intézkedéseket.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a (2) bekezdésben említett értékelés során a székhely szerinti és a fogadó tagállam illetékes hatóságai kicseréljék egymással az ezen irányelvben meghatározott feladataik teljesítéséhez szükséges valamennyi információt.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy a székhely szerinti tagállam illetékes hatósága kötelezhesse az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések követelményeinek meg nem felelő hitelgondozót, hitelgondozási szolgáltatót, hitelfelvásárlót vagy utóbbinak a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselőjét, hogy idejében megtegye mindazokat az intézkedéseket vagy lépéseket, amelyek az említett rendelkezéseknek való megfeleléshez szükségesek.

22. cikk

Közigazgatási szankciók és korrekciós intézkedések

- (1) A tagállamok megállapítják azokat a szabályokat, amelyek meghatározzák legalább az alábbi helyzetekben alkalmazandó megfelelő közigazgatási szankciókat és korrekciós intézkedéseket:
- a) a hitelgondozó nem köt vagy a 10. cikket átültető rendelkezések megsértésével köt kiszervezési megállapodást, vagy az a hitelgondozási szolgáltató, amelyhez a feladatokat kiszervezték, súlyosan megsérti az alkalmazandó jogszabályokat, beleértve az ezen irányelvet átültető nemzeti jogszabályokat;
- b) a hitelgondozó irányítási rendszerei és belső kontrollmechanizmusai nem biztosítják a hitelfelvevői jogok tiszteletben tartását és a személyes adatok védelemére vonatkozó szabályok betartását;
- c) a hitelgondozó politikája nem biztosítja a hitelfelvevők 5. cikk (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott megfelelő kezelését;
- d) a hitelgondozó belső eljárásai nem biztosítják a hitelfelvevői panaszoknak az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedésekben meghatározott kötelezettségek szerinti nyilvántartásba vételét és kezelését;
- e) a hitelfelvásárló vagy annak adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője nem közli a 16., 18. és 19. cikket átültető nemzeti intézkedések által előírt információkat;

- f) a hitelfelvásárló vagy annak adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője nem teljesíti a 15. cikket átültető nemzeti intézkedések által előírt követelményeket;
 - g) a hitelfelvásárló nem teljesíti a 17. cikket átültető nemzeti intézkedések által előírt követelményeket.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szankcióknak és intézkedéseknek hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, és legalább a következőket kell tartalmazniuk:
- a) a hitelgondozói tevékenység végzésére vonatkozó engedély törlése;
 - b) annak elrendelése, hogy a hitelgondozó vagy hitelfelvásárló vagy utóbbinak adott esetben a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője orvosolja a jogsértést, szüntesse be a magatartást és tartózkodjon a magatartás megismétlésétől;
 - c) közigazgatási pénzbírság megállapítása.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról is, hogy a közigazgatási szankciókat és korrekciós intézkedéseket ténylegesen végrehajtsák.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási szankciók vagy egyéb korrekciós intézkedések típusának és a közigazgatási pénzbírság mértékének meghatározásakor az illetékes hatóságok figyelembe vegyék az összes következő, releváns körülményt:
- a) a jogsértés súlyossága és fennállásának időtartama;
 - b) a jogsértésért felelős hitelgondozó, hitelfelvásárló vagy adott esetben utóbbinak a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője felelősségének mértéke;
 - c) a jogsértésért felelős hitelgondozó vagy hitelfelvásárló pénzügyi ereje, egyebek mellett jogi személy esetében annak teljes árbevétele, természetes személy esetében annak éves jövedelme alapján;
 - d) a jogsértésért felelős hitelgondozó, hitelfelvásárló vagy adott esetben utóbbinak a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője által elkövetett jogsértés nyomán keletkezett nyereség vagy elkerült veszteség mértéke, amennyiben ez meghatározható;
 - e) a jogsértés által harmadik feleknek okozott veszteségek, amennyiben e veszteségek meghatározhatók;
 - f) a jogsértésért felelős hitelgondozó vagy hitelfelvásárló által az illetékes hatóságokkal folytatott együttműködés mértéke;
 - g) a jogsértésért felelős hitelgondozó, hitelfelvásárló vagy adott esetben utóbbinak a 17. cikkel összhangban kijelölt képviselője által korábban elkövetett jogsértések;
 - h) a jogsértés tényleges vagy potenciális rendszerszintű következményei.
- (5) Amennyiben az (1) bekezdésben említett rendelkezések jogi személyekre alkalmazandók, a tagállamok azt is biztosítják, hogy az illetékes hatóságok a (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási szankciókat és korrekciós intézkedéseket a vezető vagy ügyviteli testület azon tagjaira és más olyan egyénekre is alkalmazzák, akik a nemzeti jog szerint felelősek a jogsértésért.

- (6) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok az e cikk (2) bekezdésében meghatározott közigazgatási szankciókat vagy korrekciós intézkedéseket előíró határozat meghozatala előtt megadják az érintett hiteligonozó, hitelfelvásárló vagy utóbbinak adott esetben a 17. cikkkel összhangban kijelölt képviselője számára a meghallgatás lehetőségét.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási szankciókat vagy korrekciós intézkedéseket kiszabó határozatokat kellően megindokolják, és hogy azokkal szemben jogorvoslattal lehessen élni.

V. CÍM

Bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés

23. cikk

A bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés önkéntes alkalmazásának feltételei

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmust a hitelező akkor alkalmazhassa, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a mechanizmusról a hitelező és az üzleti hitelfeltevő írásban vagy – amennyiben a tagállam úgy rendelkezik – közjegyző által hitelesített formában megállapodott, és a létrejött megállapodás meghatározza a biztosítékérvényesítést kiváltó eseményt, valamint azt az időszakot, amelynek során az üzleti hitelfeltevő az említett eseményt követően teljesítheti a kifizetést annak érdekében, hogy elkerülje a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés alkalmazását;
 - b) az üzleti hitelfeltevő az a) pontban említett megállapodás megkötését megelőzően egyértelmű tájékoztatást kapott a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés alkalmazásáról és következményeiről;
 - c) a biztosítékérvényesítési eseménytől számított 4 héten belül vagy a hitelező és az üzleti hitelfeltevő által együttesen meghatározott későbbi időpontban a hitelező írásban értesítette az üzleti hitelfeltevőt a következők mindegyikéről:
 - i. a hitelező azon szándéka, hogy a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodásban megállapított szerződéses kötelezettségek teljesítése érdekében a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus keretében realizálja a biztosítéki eszközöket;
 - ii. a 25. és 26. cikkben említett, alkalmazandó végrehajtási intézkedés típusa;
 - iii. az a) pontban említett bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus alkalmazását megelőzően a fizetés teljesítésére rendelkezésre álló időszak;
 - iv. a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodás szerződéses kötelezettségei alapján esedékes nemteljesítési összeg;

- d) az üzleti hitelfelvevő nem teljesítette a c) pontban említett hitelező általi értesítésben meghatározott teljes kifizetést.

Az (1) bekezdés alkalmazásában az (1) bekezdés a) pontjában említett megállapodásnak tartalmaznia kell a közvetlen végrehajthatóságára vonatkozó záradékot.

Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a tagállamok megállapíthatják, hogy azon esetekben, amikor az üzleti hitelfelvevő a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodás összegének legalább 85 %-át kifizette, az abban említett időszak legalább hat hónappal meghosszabbítható.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az üzleti hitelfelvevő számára ne legyen lehetőség az (1) bekezdés c) pontjában említett értesítés átvételét követően a biztosítéki eszközök elidegenítésére, továbbá előírják tekintetükben az általános együttműködési kötelezettséget, és kötelezik őket minden releváns információ rendelkezésre bocsátására, amennyiben a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus az (1) bekezdéssel összhangban alkalmazható.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelező biztosítson észszerű határidőt az üzleti hitelfelvevő számára a fizetés teljesítésére, és tegyen észszerű erőfeszítéseket annak érdekében, hogy elkerülje a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus alkalmazását.

24. cikk

Érvényesítés

- (1) A tagállamok a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus keretében biztosítják a biztosíték realizálásának lehetőségét.
- (2) A tagállamok a biztosíték (1) bekezdésben említett realizálása érdekében minden biztosítékijog- és biztosítéktípus esetében biztosítják legalább a következő lehetőségek egyikét:
- a) nyilvános árverés;
 - b) magánúton történő értékesítés.
- A tagállamok ezen eszközök mindegyike tekintetében rendelkezhetnek úgy, hogy szükség esetén az értékesítésből származó bevétel hatékony és gyorsított elosztása, valamint a biztosítéknak a biztosítékot megszerző személyre történő hatékony és gyorsított átruházása vagy a hitelfelvevő jogainak védelme érdekében közjegyzőt, végrehajtót vagy más köztisztviselőt kell kinevezni.
- (3) Amennyiben a tagállamok a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési eljárást tulajdonba vétel által biztosítják, a hitelező azon joga tekintetében, hogy az eszközt az üzleti hitelfelvevő kötelezettségének kielégítéseként vagy érdekében megtartsa, az egyes tagállamokban alkalmazandó jogszabályok irányadóak. A tagállamok biztosítják, hogy tulajdonba vétel esetén az üzleti hitelfelvevő számára kifizetendő pozitív különbözet a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodás fennmaradó összege és az eszköz értékbecslés során megállapított értéke közötti különbség legyen.
- (4) A (2) bekezdésben említett realizálás tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy a hitelező elvégezze az eszközökre vonatkozó értékbecslést a nyilvános árverés és a

magánúton történő értékesítés során alkalmazandó indulóár meghatározása céljából, valamint hogy teljesüljenek a következő feltételek:

- a) a hitelező és az üzleti hitelfelvevő megállapodik az értékbecslő kijelöléséről;
- b) az értékbecslést független értékbecslő végzi;
- c) az értékbecslés tisztességes és reális;
- d) az értékbecslést kifejezetten a biztosíték biztosítékérvényesítési esemény utáni realizálása céljából végzik el;
- e) az üzleti hitelfelvevőnek a 29. cikkkel összhangban jogában áll bíróság előtt megtámadni az értékbecslést.

- (5) Az a) pont alkalmazásában, amennyiben a felek nem tudnak megállapodni egy értékbecslőnek a biztosíték a (2) bekezdésben említett realizálása céljából történő kinevezéséről, az értékbecslőt bírósági határozattal kell kinevezni, azon tagállam nemzeti jogával összhangban, amelyben az üzleti hitelfelvevő székhelye vagy lakóhelye található.

25. cikk

Nyilvános árverés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a biztosíték nyilvános árverés útján történő realizálása során teljesüljenek a következők:
- a) a hitelező az árverés előtt legalább 10 nappal nyilvánosan közli a nyilvános árverés időpontját és helyét;
 - b) a hitelező észszerű erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy az árverésen a lehető legtöbb potenciális vevő vegyen részt;
 - c) a hitelező legalább 10 nappal az árverést megelőzően értesíti a nyilvános árverésről – beleértve annak időpontját és helyét is – az üzleti hitelfelvevőt és minden olyan harmadik felet, akinek érdeke vagy joga fűződik az eszközhöz;
 - d) az eszközre vonatkozó értékbecslést a nyilvános árverést megelőzően elvégezték;
 - e) az eszköz indulóára nem kisebb, mint a nyilvános árverést megelőző értékbecslés során meghatározott összeg;
 - f) az eszköz az értékbecslési összegnél legfeljebb 20 %-kal alacsonyabb áron értékesíthető, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:
 - i. a nyilvános árverésen egyetlen vevő sem tett ajánlatot az e) és f) pontban említett követelményekkel összhangban;
 - ii. az eszköz közvetlen romlása fenyeget.
- (2) A tagállamok előírhatják a biztosíték magánúton történő értékesítéssel való realizálását arra az esetre, ha az eszközt nyilvános árverés útján nem sikerült értékesíteni.
- (3) Amennyiben egy tagállam második nyilvános árverésről rendelkezik, az (1) bekezdés a)–e) pontja alkalmazandó, de az eszköz a tagállamok által meghatározott további diszkonttal is értékesíthető.

Magánúton történő értékesítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a biztosíték magánúton történő értékesítéssel való realizálása során teljesüljenek a következők:
- a) a hitelező – egyebek mellett megfelelő nyilvános reklám útján – észszerű erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy az értékesítésen részt vegyenek a potenciális vevők;
 - b) a hitelező legalább 10 nappal az eszköz értékesítésre való felkínálását megelőzően értesíti az értékesítésre vonatkozó szándékáról az üzleti hitelfeltevőt és minden olyan harmadik felet, akinek érdeke vagy joga fűződik az eszközhöz;
 - c) a magánúton történő értékesítést megelőzően elvégezték az eszközre vonatkozó értékbecslést és/vagy nyilvános árverést tartottak a 25. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően;
 - d) az eszköz irányadó ára nem kisebb, mint a c) pontban említett, a magánúton történő értékesítést megelőző értékbecslés során megállapított összeg;
 - e) az eszköz az értékbecslési összegnél legfeljebb 20 %-kal alacsonyabb áron értékesíthető, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:
 - i. 30 napon belül egyetlen vevő sem tett ajánlatot a d) és e) pontban említett követelményekkel összhangban;
 - ii. az eszköz közvetlen romlása fenyeget.
- (2) Amennyiben az eszközt az értékesítés megkezdését követő 30 napon belül nem sikerült magánúton történő értékesítés keretében értékesíteni, a tagállamok biztosítják, hogy a hitelező az értékesítés befejezése előtt legalább további 30 napon keresztül nyilvánosan hirdeti az értékesítést.
- (3) Amennyiben egy tagállam második magánúton történő értékesítési kísérletről rendelkezik, az (1) bekezdés a)–d) pontja alkalmazandó, de az eszköz a tagállamok által meghatározott további diszkonttal is értékesíthető.

Versengő biztosítéki jogok

A tagállamok előírják, hogy az ugyanazon biztosítékre vonatkozó, versengő biztosítéki jogok rangsorát nem érinti a szóban forgó jogok egyikének az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések révén történő érvényesítése.

A biztosítékérvényesítés megtámadásához való jog

A tagállamok biztosítják, hogy az üzleti hitelfeltevő nemzeti bíróság előtt megtámadhassa a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus alkalmazását, amennyiben a biztosítéki eszközök értékesítésére nem a 24. cikk (3) bekezdését, a 25. cikket és a 26. cikket átültető nemzeti rendelkezésekkel összhangban került sor, vagy az eszközökre vonatkozó

értékbecslést nem a 24. cikk (4) bekezdését átültető nemzeti rendelkezésekkel összhangban végezték el.

29. cikk

A túllépés összegének visszatérítése

A tagállamok biztosítják, hogy a hitelező köteles legyen az üzleti hitelfelvevő számára kifizetni a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodás fennmaradó összege és az eszköz értékesítéséből származó bevétel közötti pozitív különbözetet.

30. cikk

A fennmaradó összeg kiegyenlítése

A 20XX/XX európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴¹ 19–23. cikkének sérelme nélkül, azon esetekben, amikor a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítési mechanizmus alkalmazását követően realizált összeg alacsonyabb a biztosítékkal fedezett hitelmegállapodás fennmaradó összegénél, a tagállamok az alkalmazandó nemzeti jogszabályokkal összhangban rendelkezhetnek úgy, hogy a hitelmegállapodás szerinti valamennyi kötelezettséget ki kell egyenlíteni.

31. cikk

A biztosítékkal fedezett hitelmegállapodások harmadik felekre történő átruházása

A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben hitelintézet vagy annak leányvállalata bármely harmadik fél számára átruházza a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés alkalmazásához való jogot biztosító, biztosítékkal fedezett hitelmegállapodást, a harmadik fél a hitelintézettel azonos feltételek mellett megszerezze annak jogát, hogy az üzleti hitelfelvevő nemteljesítése esetén alkalmazza a bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítést.

32. cikk

Szerkezetátalakítás és fizetéseképtelenségi eljárások

- (1) Ezen irányelv rendelkezéseit az (EU) 20XX/XX európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴² sérelme nélkül kell alkalmazni.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy üzleti hitelfelvevő tekintetében fizetéseképtelenségi eljárást kezdeményeznek, az ezen irányelvet átültető nemzeti jogszabályok szerinti biztosítékrealizálásra alkalmazni kell az egyedi végrehajtási keresetek felfüggesztésére vonatkozó nemzeti jogszabályokat.

⁴¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve (...) a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról (HL L [...], [...], [...] o.).

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve (...) a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról (HL L [...], [...], [...] o.).

Adatgyűjtés

- (1) A tagállamok és a hitelintézetek esetében a hitelintézeteket felügyelő illetékes hatóságok évente adatokat gyűjtenek a hitelezőktől a biztosítékkal fedezett azon hitelmegállapodások számáról, amelyeket bíróságon kívüli gyorsított biztosítékérvényesítés révén hajtanak végre, valamint az ilyen biztosítékérvényesítés időtartamáról.
- (2) A tagállamok és hitelintézetek esetében a hitelintézeteket felügyelő illetékes hatóságok évente a következő információkat gyűjtik a hitelezőktől:
 - a) az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti megkezdett, folyamatban lévő és befejezett eljárások száma, beleértve a következőket:
 - i. az ingó vagyonnal kapcsolatos eljárások száma,
 - ii. az ingatlan vagyonnal kapcsolatos eljárások száma;
 - b) az eljárás hossza az értesítéstől a kiegyenlítésig, a biztosíték realizálásának módja szerint (nyilvános árverés, magánúton történő értékesítés, tulajdonba vétel);
 - c) az egyes eljárások átlagos költsége euróban kifejezve;
 - d) a kiegyenlítési arányok.
- (3) A tagállamok összesítik a (2) bekezdésben említett adatokat, és az aggregált adatokból [OP: Please insert a date of the January 1 following adoption of this act]-től kezdődően teljes naptári évre vonatkozó statisztikákat készítenek.
- (4) Az első albekezdésben említett statisztikákat a tagállamok évente, az adatgyűjtés évét követő naptári év március 31-ig továbbítják a Bizottsághoz.

VI. CÍM

Biztosítékok és együttműködési kötelezettség

A hitelmegállapodás módosítása

A fogyasztó tájékoztatására a 2014/17/EU, a 2008/48/EK és a 93/13/EGK irányelv értelmében vonatkozó kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a hitelező a hitelmegállapodás feltételeinek akár hozzájárulással, akár jogszabály alapján történő módosítása előtt közölje a fogyasztóval a következő információkat:

- a) a javasolt változtatások világos és átfogó leírása;
- b) a változtatások végrehajtásának ütemezése;
- c) azok az indokok, amelyekre a módosításokkal kapcsolatos panaszok alapozhatók;
- d) az ilyen panaszok benyújtására rendelkezésre álló időtartam;
- e) azon illetékes hatóság neve és címe, amelyhez a panasz benyújtható.

35. cikk

Panaszok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó haladéktalanul közölje a hitelfelvevővel a következő információkat:
 - a) a hitelgondozó azonosító adatai;
 - b) a 6. cikk alapján kiadott engedély másolata;
 - c) azon tagállam illetékes hatóságainak neve, címe és elérhetőségei, amelyben a hitelfelvevő lakóhelye vagy székhelye található, és ahol a hitelfelvevő panaszt nyújthat be.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatást írásba kell foglalni, vagy elektronikus úton kell továbbítani, amennyiben az uniós vagy nemzeti jog ezt lehetővé teszi.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozó a hitelfelvevővel folytatott minden további kommunikációja során, valamint minden telefonon történő kommunikációban közölje az (1) bekezdés a) és c) pontjában felsorolt információkat.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelgondozók hatékony és átlátható eljárásokat hozzanak létre és tartsanak fenn a hitelfelvevőktől kapott panaszok kezelésére.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelfelvevőktől beérkezett panaszokat a hitelgondozók díjmentesen kezeljék, és hogy a hitelgondozók vezessenek nyilvántartást a panaszokról és a panaszok kezelése érdekében hozott intézkedésekről.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok hozzanak létre és tegyenek közzé eljárást a hitelfelvevők hitelfelvásárlókat, hitelgondozókat és hitelgondozási szolgáltatókat érintő panaszainak kezelésére, amelyek biztosítják, hogy a panaszokat késedelem nélkül kezeljék.

36. cikk

A személyes adatok védelme

A személyes adatok feldolgozásával kapcsolatban az egyének számára nyújtott tájékoztatást, az ilyen személyes adatok feldolgozását, valamint a személyes adatok ezen irányelv alkalmazásában történő bármely egyéb feldolgozását az (EU) 2016/679 rendelettel és a 45/2001/EK rendelettel összhangban kell végezni.

37. cikk

Együtműködés az illetékes hatóságok között

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 7., 11., 12., 13., 16., 18., 19. és 21. cikkben említett illetékes hatóságok az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti feladataik ellátása vagy hatáskörük gyakorlása során szükség esetén együttműködjenek egymással. Az esetleges párhuzamosságok és átfedések elkerülése érdekében a felügyeleti hatásköröknek, valamint a közigazgatási szankcióknak és intézkedéseknek a több tagállamot érintő esetekben történő alkalmazása során az illetékes hatóságok koordinálják tevékenységüket.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok kérésre indokolatlan késedelem nélkül átadják egymásnak az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szerinti feladataik és kötelezettségeik ellátásához szükséges információkat.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok az ezen irányelv szerinti feladataik és kötelezettségeik ellátása során kapott bizalmas információkat csak feladataik és kötelezettségeik ellátása érdekében használják fel.
- (4) A tagállamok meghozzák a szükséges közigazgatási és szervezeti intézkedéseket az e cikkben előírt együttműködés elősegítése érdekében.
- (5) Az Európai Bankhatóság elősegíti a tagállamok illetékes hatóságai közötti információcserét, és elősegíti e hatóságok együttműködését.

VII. cím

Módosítás

38. cikk

A 2014/17/EU irányelv módosítása

Az irányelv az alábbi 28a. cikkel egészül ki:

„28a. cikk

- (1) A hitelmegállapodás szerinti hitelezői jogoknak vagy magának a hitelmegállapodásnak harmadik személyre történő engedményezése esetén a fogyasztó minden olyan kifogást jogosult érvényesíteni az engedményessel szemben, amely az eredeti hitelezővel szemben rendelkezésére állt, ideértve a beszámítást is, ha ez az érintett tagállamban megengedett.
- (2) Az (1) bekezdésben említett engedményezésről a fogyasztót tájékoztatni kell.”

VIII. cím

Záró rendelkezések

39. cikk

Bizottság

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴³ értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

⁴³ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

40. cikk

Értékelés

- (1) Öt évvel ezen irányelv hatálybalépését követően a Bizottság elvégzi ezen irányelv értékelését, és az értékelés főbb megállapításairól jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.
- (2) Amennyiben az értékelés fontos problémákat tár fel az irányelv működésével kapcsolatban, a jelentésnek ismertetnie kell, hogy a Bizottság miként szándékozik kezelni a feltárt problémákat, ideértve a lehetséges felülvizsgálat lépéseit és ütemtervét is.

41. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb 2020. december 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.
- (2) A tagállamok ezeket a rendelkezéseket 2021. január 1-jétől alkalmazzák.
A 4. cikk (1) bekezdését, valamint a 7., 9. és 12. cikket azonban 2021. július 1-jétől kell alkalmazni.
- (3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (4) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

42. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

43. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök